

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
_ _

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ (മന്ത്ര പ്രശ്നഃ)

Table of Contents

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1	11
1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദഃ	12
1.1.1. വരപ്രേഷണം	12
1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ	13
1.1.3 സമീക്ഷണം	13
1.1.4. വധാ മൃവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം	13
1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ	13
1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം	14
1.1.7 വധുശിരസി ദർഭേണാനിധാനം	14
1.1.8 തസ്തിന്നിണ്ണേ ഉഗച്ഛിദ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം	14
1.1.9 ചരിത്രേ സുവർണാനിധാനം	14
1.2 വിവാഹേ സ്നാനാദഃ	14
1.2.1 സ്നാനമന്ത്രാഃ	14
1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം	15
1.2.3. യോക്ത്രബന്ധനം	16
1.2.4. അഗ്നിമദ്യാനയനം	16
1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം	16
1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം	16
1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാഃ	17
1.3.3 സപ്തപദാഭിപ്രക്രമണം	17
1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ	19

1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ.....	19
1.5 അശ്വാസ്ഥാപനാദൃഃ.....	22
1.5.1. അശ്വാസ്ഥാപനം.....	22
1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.....	22
1.5.3. യോക്ത്രവിമോചനം	23
1.5.4 അനുഗതസ്യൗപാസനാഗ്നഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ.....	24
1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തന്ദനീ.....	24
1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തന്ദനീ.....	24
1.6.2. വാഹയോജനം.....	24
1.6.3. ആരോഹണകാലേഽഭിമന്ത്രണം.....	25
1.6.4. വർത്തനോസ്സൂത്രസ്തരണം.....	25
1.6.5 തതുപരി ഗമനം	25
1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമജപാദൃഃ.....	26
1.7.1. തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ.....	26
1.7.2. നാവോഽനുമന്ത്രണം.....	26
1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ	26
1.7.4. ശ്ലോാനാദിവൃതിക്രമേ ഹോമഃ.....	27
1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ.....	28
1.7.6. നദ്യാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ	29
1.7.7. വധൈ ഗൃഹപ്രവർഗ്ഗം	29
1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ.....	29
1.8 വിവാഹേ ചർമാസ്തരണാദൃഃ	30
1.8.1. ചർമാസ്തരണം	30
1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം.....	30

1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ.....	30
1.9 വിവാഹേ ചർമോപവേശനാദ്യഃ.....	32
1.9.1. ചർമോപവേശനം.....	32
1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം.....	32
1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ.....	32
1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം.....	32
1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാന്ധർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ.....	33
1.9.6. സ്വയം പ്രജ്വലിതേഽഗ്നൗ സമിദാധാനം.....	33
1.10 വിവാഹേ ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രാദ്യഃ.....	33
1.10.1. ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രൗ.....	33
1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ.....	34
1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാദ്യഃ.....	36
1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം.....	36
1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം.....	36
1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ.....	37
1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ.....	37
1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ.....	37
1.13 ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശഃ.....	38
1.13.1.ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	38
1.14 ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	40
1.14.1. ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം.....	40
1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരീക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ.....	41
1.14.3 ചിത്രിയസ്യ വനസ്തതേരഭിമന്ത്രണം.....	41
1.14.4 ശക്യദ്രിതേരുപസ്ഥാനം.....	41
1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം.....	41

1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം.....	41
1.15 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേച്ഛോർ-ഹോമഃ.....	42
1.15.1 ദംപത്യോർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേച്ഛോർ-ഹോമഃ.....	42
1.16 പത്യാർവശീകരണം കർമ്മ.....	43
1.16.1. പത്യാർവശീകരണം കർമ്മ.....	43
1.17 സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	44
1.17.1. സപത്നീബാധനം കർമ്മ.....	44
1.18 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ.....	45
1.18.1 വധാഃ യക്ഷ്മാദിഹരം കർമ്മ	45
2. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദ്വിതീയ പ്രപാഠകഃ.....	50
2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	50
2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ.....	50
2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	51
2.2.1.സമിദാധാനം.....	51
2.2.2. അശ്വാസ്താപനം.....	51
2.2.4. വാസഃ പരിധാനം.....	51
2.2.5. മൗണ്ഡ്യജനി മന്ത്രാഃ.....	53
2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	53
2.3.1. അഗ്രോരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം പരിധാനം ഉപനയനം കർമ്മ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച.....	53
2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	56
2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ.....	56
2.4.2. കൂർചാരോഹണം.....	57
2.4.3. സാവിത്രി.....	57

2.4.4. ഓഷ്ടകർണോപസ്തർശനം	58
2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	58
2.5.1. ദണ്ഡാദാനം.....	58
2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം ഹസ്തഗ്രഹണം ച..	58
2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ.....	60
2.6.1 സമിദാധാനം.....	60
2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.	62
2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	62
2.7.1. സമിദാദാനം.....	62
2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ	62
2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം.....	64
2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ.....	64
2.7.5. ദന്തധാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.	66
2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.	66
2.7.7.ആത്മനോഽനുലേപഃ.....	66
2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണമണിപരിപ്ലാവനം	66
2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം.....	67
2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം.....	67
2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	68
2.8.1. ഹോമഃ.....	68
2.8.2. സ്രഗ്ബന്ധനം.....	69
2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	69
2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ.....	70
2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ.....	70

2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദിഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗുപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.....	70
2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	71
2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	72
2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ.....	72
2.11 സീമത്തോന്നയനം.....	74
2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ.....	74
2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ.....	76
2.11.3 പുംസവനം.....	77
2.11.4 ക്രഷിപ്രം സവനം.....	77
2.11.5 ജരായുണാഽവാക്പതനേ യജുർഭ്യോമവോക്ഷണം.....	77
2.11.6. ജാത കർമ്മ (2.11.6 full , 2.12 2.13 full , 2.14 part).....	78
2.12 ജാത കർമ്മ.....	80
2.12.1 മൃധന്യവശ്രദ്ധാനം.....	80
2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ.....	80
2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ.....	81
2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ.....	81
2.12.5 പൃഷ്ഠാജ്യ പ്രാശനം.....	82
2.13 ജാതകർമ്മ.....	82
2.13.1 മാതൂരങ്കേ കുമാരമാദധാതി.....	82
2.13.2 സ്തനം ധാപയതി.....	82
2.13.3 പൃഥിവ്യഭിമർശനം.....	82
2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം.....	83
2.13.5 ശിരസ്ത ഉദക്കുന്ദനിധാനം.....	83

2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർപ്പപഹോമഃ	83
2.14 ജാതകർമ്മ	84
2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർപ്പപഹോമഃ	84
2.14.2 പുത്രസ്യുദിമന്ത്രണം	85
2.14.3 മുരധന്യവധ്രാണം	85
2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ	85
2.14.5 കുമാര്യുദ അഭിമന്ത്രണം	86
2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ	86
2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ	86
2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ	87
2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ	87
2.16 സ്വഗൃഹഗൃഹീതസ്യുദിമന്ത്രണം	90
2.16.1 സ്വഗൃഹഗൃഹീതസ്യുദിമന്ത്രണം	90
2.16.2 ശബ്ദഗൃഹഗൃഹീതസ്യുദിമന്ത്രണം	92
2.16.3 സർപ്പബലിഃ	93
2.17 സർപ്പബലിഃ	93
2.17.1 സർപ്പബലിഃ	93
2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ	99
2.18.1. ആഗ്രയണം	99
2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം	99
2.18.3 ഈശാന ബലിഃ	100
2.19 മാസിശ്രാദ്ധം	103
2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം	103
2.20 മാസിശ്രാദ്ധം	106
2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം	106

2.20.2 അഷ്ടകാ.....	108
2.21 അഷ്ടകാദ്യഃ.....	110
2.21.1 അഷ്ടകാ.....	110
2.21.2 സനിമിത്യാ ജപഃ.....	111
2.21.3 രമാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ.....	111
2.21.4 സംഭവാദമേധ്യതഃ കർമ്മ.....	112
2.22 വിവിധകർമ്മാണി.....	113
2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ.....	113
2.22.2. അസംഭവേഷ്ടോഃ കർമ്മ.....	113
2.22.3. പുണ്യവ്യവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ.....	113
2.22.4. സ്നേഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ.....	113
2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ്മ.....	114
2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.....	114
2.22.7 ആഗാരസ്ഥുണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.....	115
2.22.8 അമാത്യാനാമാഭിമുഖ്യേന നിയനേ പരിധിനിധാനം.....	116

Notes on Ekaagni Kanda Compilation:

Source Reference:

This book is compiled from Ekaagni Kanda book published under the authority of Maharaja of Mysore in 1902 edited by Great Scholar Srinivasa Acharya containing the commentary of Shri Haradatta Mishra printed at Government Branch Press, Mysore.

Structure of the Book:

Ekaagni Khanda has two Prapaatakas, first with 18 Khandas and Second with 22 Khandas. A Khanda is a section with specific set of Statements consisting of Mantras. The Source Book gives the number of Statements as well as the number of Mantras in each Khanda. The Mantra Number reference is given at the end of word/padam or statement where the Mantra ends. The Subject title is also given in the Source book. These are given as titles in Index for reference and we have also indicated the end of specific subjects wherever reference is available. Korvai is given for each Khanda indicated as **(K1,K2)** etc. as reference with the number of statements in that Khanda. If a Khanda has more than 20 Statements, both 10th and 20th Statement will have a reference as “()”.

A number of short forms of Mantras are given for which the expansion is provided in a Box. “{ }” bracket symbol used here to indicate the Mantras which are to be expanded.

Anushangam also is present for few Mantras and are represented immediately after the corresponding Mantra. “* ” star symbol has been used to indicate the Mantras which are to be chanted in “anushanga” format.

References of Source Mantras have been indicated where a Mantra is expanded. The symbols or notations used are:

TS	-	Taittiriya Samhita
TB	-	Taittiriya Braahamanam
TA	-	Taittiriya Aranyakam
EAK	-	Ekaagni Kaandam
RV	-	Rig Veda Samhita

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,

ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ।

1. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രപാഠകഃ - 1

ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ പ്രാരംഭഃ

അദിതേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സനു॑ മ॒ന്യ॒സ്വ । ദേ॒വ സ॒വി॒തഃ॑ പ്ര॒സു॒വ ॥

ഓം അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । സോ॒മാ॒യ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
വി॒ശ്വോ॑ഭ്യോ ദേ॒വേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ധ്രു॒വായ॑ ഭൂ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ധ്രു॒വ॒ക്ഷി॒ത॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ച്യു॒ത॒ക്ഷി॒ത॒യേ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒ഗ്ന॒യേ॑ സ॒വി॒ഷ്ട॒കൃ॒തേ॑ സ്വാ॒ഹാ ॥

അദി॑തേ॒സന്മ॑ഽസ്ഥാഃ । അ॒നു॒മ॒തേ॑സന്മ॑ഽസ്ഥാഃ ।
സ॒ര॒സ്വ॒തേ॑സന്മ॑ഽസ്ഥാഃ । ദേ॒വ സ॒വി॒തഃ॑ പ്രാ॒സാ॒വീഃ॑ ॥

ധ॒ർമായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ധ॒ർമായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ഭ്യ॑ഭ്യഃ സ്വാ॒ഹാ ।
ഓ॒ഷ॒ധി॒വ॒ന॒സ്ത॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । ര॒ക്ഷോ॑ദേ॒വ॒ജ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
ഗൃ॒ഹ്യാ॑ഭ്യഃ സ്വാ॒ഹാ । അവ॑സാ॒നേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
അ॒വ॒സാ॒ന॒പ॒തി॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ । സ॒ർവ॒ഭ്യ॑തേ॒ഭ്യഃ॑ സ്വാ॒ഹാ ।
കാ॒മായ॑ സ്വാ॒ഹാ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷാ॑യ സ്വാ॒ഹാ ।

യദേജതി ജഗതി യച്ച ചേഷ്ഠതി നാമോ ഭാഗോഽയം നാമേ
 സ്വാഹാ । പൃഥിവൈ സ്വാഹാ । അന്തരിക്ഷായ സ്വാഹാ ।
 ദിവേ സ്വാഹാ । സൂര്യായ സ്വാഹാ । ചന്ദ്രമസേ സ്വാഹാ ।
 നക്ഷത്രേഭ്യഃ സ്വാഹാ ।
 ഇന്ദ്രായ സ്വാഹാ । ബൃഹസ്സതയേ സ്വാഹാ । പ്രജാപതയേ
 സ്വാഹാ । ബ്രഹ്മണേ സ്വാഹാ । സ്വധാ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ ।
 നമോ രൂദ്രായ പശുപതയേ സ്വാഹാ । യേ ഭൂതാഃ പ്രചരന്തി
 ദിവാ നക്തം ബലി-മിച്ഛന്തോ വിതുദസ്യ പ്രേഷ്യാഃ ।
 തേഭ്യോ ബലിം പുഷ്ടികാമോ ഹരാമി മയി പുഷ്ടിം പുഷ്ടിപതിർ
 ദധാതു സ്വാഹാ ॥

വിവാഹമന്ത്രാഃ (1.1 – 1.12)

1.1 വിവാഹേ വരപ്രേഷാദ്യഃ

1.1.1. വരപ്രേഷണം

ഹരിഃ ഓം ।

പ്രസുഗ്മന്താ ധിയസാനസ്യ സക്ഷണി വരേദീർവരാഽ
 അദി ഷു പ്രസീദത । അസ്താകമിന്ദ്ര ഉഭയം ജുജോഷതി
 യഥ്സൗമ്യസ്യാസസോ ബുബോധതി ॥ 1

അ॒ന്യ॒ക്ഷ॒രാ ഋ॒ജ॒വഃ॒ സ॒ന്തു പ॒ൻമാ യേ॒ഭിഃ സ॒ഖായോ॒
യ॒ന്തി നോ॒ വരേ॒യം ।

സ॒മ॒ര്യ॒മാ സം ഭഗോ॑ നോ॒ നി॒നീയാ॒ഥ് സം ജാ॑സ്ത॒ത്യച്ഛു॑
സു॒യ॒മ॒മ॒സ്തു ദേ॒വാഃ ॥ 2

1.1.2. സ്വയം ദൃഷ്ട്വാ ജപഃ

അ॒ഭ്രാ॒ത്യ॒ഷ്ണിം വ॒രുണാ॑പ॒തി॒ഷ്ണിം ബൃ॒ഹ॒സ്തതേ॑ ।
ഇ॒ന്ദ്രാ॒പു॒ത്ര॒ഷ്ണിം ല॑ക്ഷ്മ്യം താമ॒സ്യ സ॑വി॒തഃ സു॒വ ॥ 3

1.1.3 സമീക്ഷണം

അ॒ഘോ॑ര॒ച॒ക്ഷുര॑പ॒തി॒ഷ്ഠേ॒ധി ശി॒വാ പ॒തിഭ്യഃ॑ സു॒മ॒നാഃ
സു॒വ॒ർചാഃ॑ । ജീ॒വ॒സ്മുർദേ॑വ॒കാമാ॑ സ്യോ॒നാ ശ॒ന്നോ ഭ॒വ
ദി॒പദേ॑ ശ॒ഞ്ചതു॑ഷ്ഠദേ ॥ 4

1.1.4. വധാ മൂവോരന്തരം സംസൃജ്യ പ്രതീചീനം നിരസനം.

ഇ॒ദ॒മ॒ഹം യാ॑ ത്വ॒യി പ॒തി॒ഷ്ഠ്യ ല॑ക്ഷ്മി॒സ്താം നി॒ർദി॑ശാമി ॥ 5

1.1.5. കന്യാനയനകാലേ ബന്ധുജനരോദനേ ജപഃ.

ജീ॒വാച്ഛു॑ രു॒ദ॒ന്തി വി॒മ॒യ॒ന്തേ അ॒ദ്ധാ॒രേ ദി॒ർഘാ॑മ॒നു പ്ര॒സി॒തിം
ദി॒ധി॒യുർനരഃ॑ () । വാ॒മം പി॒തൃഭ്യോ॑ യ ഇ॒ദച്ഛു॑ സ॒മേ॒രി॒രേ മ॒യഃ
പ॒തിഭ്യോ॑ ജ॒നയഃ॑ പ॒രി॒ഷ്വജേ॑ ॥ 6

1.1.6. ജലാഹരണായ പ്രേഷണം

വ്യുക്ഷത് ക്രൂരമുദചന്താപ ആട്സൈ ബ്രാഹ്മണാഃ സ്തപന്ഃ
ഹരന്തു । അവിരഘ്നീരുദചന്താപഃ ॥ 7

1.1.7 വധുശിരസി ദർഭേണനിധാനം.

അര്യംണോ അഗ്നിം പരി യന്തു ക്ഷിപ്രം പ്രതീക്ഷന്താഃ
ശാശ്വോ ദേവരാശ്വ ॥ 8

1.1.8 തസിന്നിണ്വേ ഉഗച്ഛിദ്രപ്രതിഷ്ഠാപനം .

ഖേനസഃ ഖേ രഥഃ ഖേ യുഗസ്യ ശചീപതേ ।
അപാലാമിന്ദ്ര ത്രിഃ പൂർത്-വൃകരഥ് സൂര്യവർചസം ॥ 9

1.1.9 ചരിദ്രേ സുവർണനിധാനം

ശന്തേ ഹിരണ്യഃ ശമു സന്താപഃ ശന്തേ മേധീ ഭവതു ശം
യുഗസ്യ തൃദ്വം । ശന്ത ആപഃ ശതപവിത്രാ ഭവന്ത്യാമാ പത്യാ
തന്വഃ സഃ സൃജസ്വ ॥ 10

(ദിധിയുർനരോഽഷ്ടൗ ച) (K1) (18)

1.2 വിവാഹേ സ്നാനാദൃഃ

1.2.1 സ്നാനമന്ത്രാഃ

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാഃ പ്രചക്രമുർ.
ഹിത്യാഽവദ്യമാപഃ । ശതം പവിത്രാ വിതന്താ ഹ്യാസു താഭിഷ്ടാ
ദേവഃ സവിതാ പുനാതു ॥ 1

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ
 യാസ്വഗ്നിഃ । യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ സുവർണാസ്താസു
 ആപശ്ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 2

യാ സാഹ് രാജാ വരുണോ യാതി മധ്യേ സത്യാന്യതേ
 അവപശ്യൻ ജനാനാം । യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ
 സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു () ॥ 3

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ
 ബഹുധാ നിവിഷ്ടാഃ । യാ അഗ്നിം ഗർഭം ദധിരേ
 സുവർണാസ്താസു ആപശ്ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 4

ശിവേന താ ചക്ഷുഷാ പശ്യന്ത്യാപഃ ശിവയാ
 തനോപസ്സൃശന്തു താചം തേ । ഘൃതശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ
 പാവകാസ്താസു ആപശ്ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു () ॥ 5

1.2.2. അഹതസ്യ വാസസഃ പരിധാനം

പരി താ ഗിർവണോ ഗിർ ഇമാ ഭവന്തു വിശ്വതഃ ।
 വൃദ്ധായുമനു വൃദ്ധയോ ജുഷ്ടാ ഭവന്തു ജുഷ്ടയഃ ॥ 6

1.2.3. യോക്രതബന്ധനം

ആശാസാനേത്യേഷാ { } || 7

Expansion for-ആശാസാനേത്യേഷാ

ആശാസാനാ സൗമനസം പ്രജാഘ് സൗഭാഗ്യം തന്നും ।
അഗ്നേരനുവ്രതാ ഭൂതാ സം നഹ്യേ സുകൃതായ കം ।

(Ref - TS 1.1.10.1)

1.2.4. അഗ്നിമദ്ധ്യായനം

പുഷാ യേതോ നയതു ഹസ്തഗൃഹ്യാശിനൗ താ പ്രവഹതാഘ്
രഥേന । ഗൃഹാൻ ഗച്ഛ ഗൃഹപത്നീ യഥാഽസോ വശിനീ താം
ഽവിദഥമാവദാസി || 8

(ഭവന്തു - പഞ്ച ച) (K2) (15)

1.3 ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

1.3.1. ആജ്യഭാഗാന്തേ അഭിമന്ത്രണം

സോമഃ പ്രഥമോ വിവിദേ ഗന്ധർവോ വിവിദ ഉത്തരഃ ।
തൃതീയോ അഗ്നിഷ്ട പതിസ്തുരീയസ്തേ മനുഷ്യജാഃ || 1

സോമോ ടദദ ഗന്ധർവായ ഗന്ധർവോ ടദദഗന്ധേ ।
രയിം ച പുത്രാഽശ്വാദാദഗ്നിർ മഹ്യമഥോ ഇഥാം || 2

1.3.2. പാണിഗ്രഹണമന്ത്രാഃ

ഗൃ॒ഭ്ണാമി॑ തേ സു॒പ്രജാ॑സ്തായ॒ ഹസ്തം॑ മ॒യാ പ॒ത്യാ ജ॑രദ॒ഷ്ടിർ
യഥാ॑ഽസഃ । ഭഗോ॑ അ॒ര്യമാ॑ സ॒വിതാ॑ പൂ॒രന്ധി॑ർ മ॒ഹ്യം
ത്വാ॑ഽദു॒ർഗാർഹ॑പ॒ത്യായ॑ ദേ॒വാഃ ॥ 3

തേ ഹ പൂ॒ർവേ॑ ജനാ॒സോ യ॒ത്ര പൂ॑ർവ॒വഹോ॑ ഹി॒താഃ ।
മൂ॒ർദ്ധ്വനാ॑ൻ. യ॒ത്ര സൗ॑ഭ॒വഃ പൂ॑ർവോ॒ ദേവേ॑ഭ്യ॒ ആ॑ഽത॒പത് ॥ 4

സ॒രസ്വ॑തി പ്രേ॒ദമ॑വ സു॒ഭഗേ॑ വാജീ॒നീവ॑തി ।
താം ത്വാ॑ വി॒ശ്വസ്യ॑ ഭൂ॒തസ്യ॑ പ്ര॒ഗായാ॑മ॒സ്യഗ്ര॑തഃ () ॥ 5

യ ഏ॒തി പ്ര॑ദിശഃ സ॒ർവാ ദി॒ശോ॑ഽനു പ॒വമാ॑നഃ ।
ഹി॒രണ്യ॑ഹസ്ത ഐ॒രംമഃ॑ സ ത്വാ॑ മ॒ന്മന॑സം കൃ॒ണോ॑തു ॥ 6

1.3.3 സപ്തപദാഭിപ്രകരണം

ഏകമി॒ഷേ വി॒ഷ്ണുസ്ത്വാ॑ഽന്വേ॒തു 7,

ദേ॒ ഉൗർജേ॑ 8*,

ത്രി॑ണി॒ വ്ര॒തായ॑ 9*, ച॒താരി॑ മാ॒യോഭ॑വായ10*,

പഞ്ച॑ പശു॒ഭ്യഃ 11*,

ഷഡ്॑ ഗു॒രുഭ്യഃ 12*,

സപ്ത॑ സപ്ത॑ഭ്യോ॒ ഹോ॑ത്രാ॒ഭ്യോ വി॒ഷ്ണുസ്ത്വാ॑ഽന്വേ॒തു ॥ 13

അനുഷ്ഠാനം - form 8 to 12

ദേ॒ ഉ॒ർജേ॑ വി॒ഷ്ണു॒സ്താഽനേ॑തു । 8

ത്രീ॒ണി॒ വ്ര॒തായ॑ വി॒ഷ്ണു॒സ്താഽനേ॑തു । 9

ച॒ത്വാ॒രി മാ॒യോ॒ഭവായ॑ വി॒ഷ്ണു॒സ്താഽനേ॑തു । 10

പ॒ഞ്ച പ॑ശു॒ഭ്യഃ വി॒ഷ്ണു॒സ്താഽനേ॑തു । 11

ഷ॒ഡ് ഋ॒തുഭ്യഃ॑ വി॒ഷ്ണു॒സ്താഽനേ॑തു । 12

സ॒ഖാ സ॒പ്തപ॑ദാ ഭ॒വ സ॒ഖായൗ॑ സ॒പ്തപ॑ദാ ബ॒ഭൂവ॑ സ॒ഖ്യം

തേ॑ ഗ॒മേയ॑ദ് സ॒ഖ്യാത് തേ॑ മാ യോ॒ഷദ് സ॒ഖ്യാൻ മേ॑ മാ

യോ॒ഷാഃ സ॒മയാ॑വ സ॒ങ്കല്പാ॑വഹൈ॒ സം പ്രി॑യൗ രോ॒ചിഷ്ണു॑

സു॒മന॑സ്യമാ॒നൗ । ഇ॒ഷമൂ॑ർജമ॒ഭി സം॑വ॒സാ॒നൗ സ॒ന്നൗ

മ॒നാദ് സി॑ സം ॒വ്രതാ॑ സ॒മു ചി॑ത്താ॒ന്യാക॑രം ।

സാ താ॒മസ്യ॑മൂ॒ഹ-മൂ॒ഹമ॑സി॒ സാ താ॑മ॒ഭ്യൗര॑ഹം പൃ॒ഥി॒വീ

താദ് രേ॒തോഹ॑ദ് രേ॒തോഭൃ॑ത്താം മ॒നോഹ॑മസി॒ വാക് താദ്

സാ॒മാഹ॑മസ്യൂ॒ക്താദ് സാ॑ മാ॒മനു॑വ്രതാ ഭ॒വ പു॑ദ് സേ പു॒ത്രായ॑

വേ॒ത്തവൈ॑ ശ്രി॒യൈ പു॒ത്രായ॑ വേ॒ത്തവാ॑ ഏ॒ഹി

സു॒നൃതേ॑ ॥ 14

(അഗ്രതഃ ഷട്ച) (K3) (16)

1.4 വിവാഹേ പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

1.4.1 പ്രധാനാഹുതിമന്ത്രാഃ

സോമായ ജനിവിദേ സ്വാഹാ 1, ഗന്ധർവായ ജനിവിദേ
സ്വാഹാ 2, ഹനയേ ജനിവിദേ സ്വാഹാ || 3

കന്യലാ പിതൃഭ്യോ യതീ പതിലോകമവ ദീക്ഷാമദാസ്ഥ
സ്വാഹാ || 4

പ്രേതോ മുഞ്ചാതി നാമുതഃ സുബദ്ധാമമുതസ്കരത് |
യഥേയമിന്ദ്ര മീഡഃ സുപുത്രാ സുഭഗാഃസതി || 5

ഇമാം തഥിന്ദ്ര മീഡഃ സുപുത്രാഃ സുഭഗാം കുരു (കൃണു) |
ദശാസ്യാം പുത്രാനായേഹി പതിമേകാദശം കൃധി || 6

അഗ്നിരൈതു പ്രഥമോ ദേവതാനാഃ സോഽസൈ പ്രജാം
മുഞ്ചതു മൃത്യുപാശാത് | തദയഃ രാജാ വരുണോഽനുമന്യതാം
യഥേയഃ സ്രീ പൗത്രമഘം ന രോദാത് || 7

ഇമാമഗ്നിസ്രോയതാം ഗാർഹപത്യഃ പ്രജാമസൈ നയതു
ദീർഘമായുഃ | അശ്വന്യോപസ്ഥാ ജീവതാമസ്തു മാതാ
പൗത്രമാനന്ദമഭി പ്രബുദ്ധ്യതാമിയം () || 8

മാ തേ ഗൃഹേ നിശി ഘോഷ ഉത്ഥാദന്യത്ര ത്വദ്ദരുദത്യഃ
 സംവിശന്തു । മാ ത്വം വികേശ്യൂര ആവധിഷ്ഠാ ജീവപത്നീ
 പതിലോകേ വിരാജ പശ്യന്തീ പ്രജാഽ സ്മനസ്യമാനാം ॥ 9

ദ്യാന്തേ പൃഷ്ടഽ രക്ഷതു വായുരൂരു അശിനൗ ച സ്തനം
 ധന്തഽ സവിതാഭിരക്ഷതു । ആ വാസസഃ പരിധാനാദ്-
 ബൃഹസ്സതിർ വിശ്വേദേവാ അഭിരക്ഷന്തു പശ്ചാത് ॥ 10

അപ്രജസ്താം പൗത്ര മൃത്യും പാപ്മാനമുത വാഽഘം ।
 ശീർണ്ണഃ സ്രജമിവോന്മുച്യ ദിഷദ്ഭ്യഃ പ്രതി
 മുഞ്ചാമി പാശം ॥ 11

ഇമം മേ വരുണ 12{ }, തത്ത്വാ യാമി 13{ }, ത്വന്നോ
 അഗ്നേ14{ }, സ ത്വന്നോ അഗ്നേ15 { }, ത്വമഗ്നേ
 അയാഽസ്യയാ 16 , സന്മനസാ ഹിതഃ ।
 അയാ സൻ ഹവ്യമുഹിഷേഽയാ നോ ധേഹി ഭേഷജം ॥ 17

Expansion for – ഇമം മേ വരുണ12, തത്താ യാമി 13,

താനോ അഗ്നേ 14, സ താനോ അഗ്നേ 15

ഇമം മേ വരുണ ശ്രുധീ ഹവമദ്യാ ച മൃധയ ।

താമവസ്യുരാ ചകേ ॥ 12 (Ref - TS 2.1.11.6)

തത്താ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്ദമാന-സുഭാ ശാസ്തേ യജമാനോ

ഹവിർഭിഃ । അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോധ്യുരുശച്സ
മാ ന ആയുഃ പ്രമോഷീഃ ॥ 13 (Ref - TS 2.1.11.6)

താം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദ്വാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷ്ടാഃ । യജിഷ്ടോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ
വിശ്വാ ദേഷാച്സി പ്രമുമുഗ്ധ്യസ്തത് ॥ 14 (Ref – TS 2.5.12.3)

സ താനോ അഗ്നേഽവമോ ദിവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വ്യുഷ്ടൗ । അവ യക്ഷ നോ വരുണച് രരാണോ
വീഹി മൃധീകച് സുഹവോ ന ഏധി ॥ 15 (Ref - TS2.5.12.3)

(ഇയമഷ്ടൗ ച) (K4) (18)

1.5 അശ്വാസ്ഥാപനാദ്യഃ

1.5.1. അശ്വാസ്ഥാപനം

ആ തിഷ്ഠേമ-മശ്താന-മശ്തേവ താഽ സ്ഥിരാ ഭവ ।
അഭിതിഷ്ഠ പൃതന്യതഃ സഹസ്വ പൃതനായതഃ ॥ 1

1.5.2. ലാജഹോമപ്രദക്ഷിണാദി.

ഇയം നാര്യുപ ബ്രൂതേ കുല്പാന്യാവപന്തികാ ।
ദീർഘായുരസ്തു മേ പതിർ-ജീവാതു ശരദഃ ശതം ॥ 2

തുഭ്യമഗ്രേ പര്യവഹൻമ് സൂര്യാം ഽവഹതുനാ സഹ ।
പുനഃ പതിഭ്യോ ജായാം ദാ അഗേ പ്രജയാ സഹ ॥ 3

പുനഃ പതീമഗ്നിർദാദായുഷാ സഹ വർചസാ ।
ദീർഘായുരസ്യോ യഃ പതിഃ സ ഏതു ശരദഃ ശതം ॥ 4

വിശ്വാ ഉത ത്വയാ വയം ധാരാ ഉദന്യാ ഇവ ।
അതിഗാഹേമഹി ദിഷഃ () ॥ 5

ആ തിഷ്ഠേമമശ്താനം ॥ 6

അര്യമണം നു ദേവം കന്യാ അഗ്നിമയക്ഷത ।
സ ഇമാം ദേവോ അദ്ധാരഃ പ്രേതോ മുഞ്ചാതി നാമുതഃ
സുബദ്ധാമമുതസ്കരത് ॥ 7

തുഭ്യമഗ്രേ പര്യവഹൻ 8, പുനഃ പത്നീമഗ്നിർദാദ് 9,
വിശ്വാ ഉത ത്വയാ വയ 10, മാ തിഷ്ഠേമമശ്വാൻ || 11

താമര്യമാ ഭവസി യതക്നീനാം നാമ സ്വധാവഥ്-സ്വര്യം
ബിഭർഷി | അഞ്ജന്തി വൃക്ഷഃ സുധിതം ന ഗോഭിർ-യദ്-
ഭംപതീ സമനസാ കൃണോഷി || 12

തുഭ്യമഗ്രേ പര്യവഹൻ 13 പുനഃ പത്നീമഗ്നിർദാദ് 14
വിശ്വാ ഉത ത്വയാ വയം || 15

1.5.3. യോക്തവിമോചനം

പ്ര ത്വാ മുഞ്ചാമി വരുണസ്യ പാശാദ്-യേന ത്വാബധ്നാഥ്
സവിതാ സുകേതഃ | ധാതുശ്ച യോനൗ സുകൃതസ്യ ലോകേ
സ്യോനം തേ സഹ പത്യാ കരോമി (കൃണോമി) || 16

ഇമം വിഷ്വാമി വരുണസ്യ പാശം യമബധ്നീത സവിതാ
സുശേവഃ () | ധാതുശ്ച യോനൗ സുകൃതസ്യ
ലോകേഽരിഷ്ടാം ത്വാ സഹ പത്യാ കരോമി (കൃണോമി) || 17

1.5.4 അനുഗതസ്യുപാസനാഗ്നേഃ സമാധാന മന്ത്രാഃ

അയാശ്ചാഗ്നേ ഽസ്യ നദിശസ്തീശ്ച സത്യമിത്തമയാ അസി ।
അയസാ മനസാ ധൃതോഽയസാ ഹവ്യമൃഹിഷേഽയാ നോ
ധേഹി ഭേഷജം ॥ 18

(ദിഷഃ - സുശേവ- സ്തീണീ ച) (K5) (23)

1.6 വിവാഹേ പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമിനീ

1.6.1. പ്രയാണകാലേ സ്ഥസ്യോത്തമിനീ

സത്യേനോത്തമിതാ ഭൂമിഃ സുര്യേണോത്തമിതാ ദ്യൗഃ ।
ഋതേനാദിത്യാസ്തിഷ്ഠന്തി ദിവീ സോമോ അധി ശ്രിതഃ ॥ 1

1.6.2. വാഹയോജനം

യുഞ്ജന്തി ബ്രദ്ധ്നം 2 { } , യോഗേയോഗേ 3 { } ॥

Expansion for – യുഞ്ജന്തി ബ്രദ്ധ്നം(2), യോഗേയോഗേ 3

യുഞ്ജന്തി ബ്രദ്ധ്നം മരുഷം ചരന്തം പരി തസ്മുഷഃ ।
രോചന്തേ രോചനാ ദിവീ ॥ 2 (Ref - TS 7.4.20.1)

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാമഹേ ।
സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ ॥ 3 (Ref - TS 4.1.2.1)

1.6.3. ആരോഹണകാലഃഭിമന്ത്രണം

സു॒കി॒ച്ഛു॒ക॒ച്ഛു॒ ശ॒ല॒ലി॒ം വി॒ശാ॒രു॒പ॒ച്ഛു॒ ഹി॒ര॒ണ്യ॒വർ॒ണ॒ച്ഛു॒
സു॒വൃ॒ത॒ച്ഛു॒ സു॒ച॒ക്ര॒ം । ആ॒രോ॒ഹ വ॒ദ്ധാ॒മൃ॒ത॒സ്യ॒ ലോ॒കഃ
സ്യോ॒നം പ॒ത്യേ വ॒ഹ॒തും കൃ॒ണു॒ഷ്വ ॥ 4

ഉ॒ദു॒ത്ത॒രമാ॒രോ॒ഹ॒ന്തീ॒ വൃ॒സ്യ॒ന്തീ॒ പൃ॒ത॒ന്യ॒തഃ ।
മൂ॒ർദ്ധാ॒നം പ॒ത്യു॒രാ॒രോ॒ഹ പ്ര॒ജയാ॑ ച വി॒രാഡ്ഭ॑വ ॥ 5

സ॒മ്രാ॒ജ॒ണീ ശാ॒ശു॒രേ ഭ॒വ സ॒മ്രാ॒ജ॒ണീ ശാ॒ശ്രു॒വാം ഭ॒വ ।
ന॒നാ॒ന്ദ॒രി സ॒മ്രാ॒ജ॒ണീ ഭ॒വ സ॒മ്രാ॒ജ॒ണീ അ॒ധി ദേ॒വ്യ॒ഷു ॥ 6

സ്തൃ॒ഷാ॒ണാഃ ശാ॒ശു॒രാ॒ണാം പ്ര॒ജായാ॑ശ്ച ധ॒ന॒സ്യ ച () ।
പ॒തീ॒നാം ച ദേ॒വ്ജ്ഞാ॑നാം ച സ॒ജാ॒താ॒നാം വി॒രാഡ്ഭ॑വ ॥ 7

1.6.4. വർത്തനോസ്സുത്രസ്മരണം

നീ॒ല॒ലോ॒ഹി॒തേ ഭ॒വതഃ॑ കൃ॒ത്യാ സ॒ക്തി॒ർവൃ॒ജ്യ॒തേ ।
ഏ॒ധന്തേ॑സ്യാ ജ്ഞാ॒തയഃ॑ പ॒തി॒ർബ॒ന്ധേ॒ഷു ബ॒ദ്ധ്യ॒തേ ॥ 8

1.6.5 തതുപരി ഗമനം

യേ വ॒ദ്ധാശ്ച॒ന്ദ്രം വി॒ഹ॒തും യ॒ക്ഷ്മാ॑ യ॒ന്തി ജ॒നാച്ഛു॑ അ॒നു ।
പു॒ന॒സ്താൻ യ॒ജ്ഞി॒യാ ദേ॒വാ ന॒യ॒ന്തു യ॒ത ആ॒ഗ॒താഃ ॥ 9

മാ വിദൻ പരിപൻമിനോ യ ആസീദന്തി ദംപതീ ।
 സുഗേഭിർ ദുർഗമതീതാ-മപദ്രാന്താരാതയഃ ॥ 10

സുഗം പൻമാന-മാരുകുഷ-മരിഷ്ടഃ സ്വസ്തിവാഹനം ।
 യസ്തിൻ വീരോ ന രിഷ്യത്യന്യേഷാം ഹിനതേ വസു ॥ 11
 (ധനസ്യ ച - നവ ച) (K6) (19)

1.7 വിവാഹേ തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമജപാദൃഃ

1.7.1. തീർത്ഥാദിവൃതിക്രമേ ജപഃ

താ മന്ദസാനാ മനുഷോ ദുരോണ ആധത്തച് രയിം ദശവീരം
 ഹവസ്യവേ । കൃതം തീർത്ഥച് സുപ്രപാണച് ശുഭസ്സതീ
 സ്ഥാണും പഥേഷ്ഠാമപ ദുർമതിച് ഹതം ॥ 1

1.7.2. നാവോഽനുമന്ത്രണം

അയന്നോ മഹ്യാഃ പാരഃ സ്വസ്തി നേഷദ്-വനസ്സതിഃ ।
 സീരാ നഃ സുതരാ ഭവ ദീർഘായുതായ വർചസേ ॥ 2

1.7.3. തീർത്ഥാ ജപഃ

അസ്യ പാരേ നിർ.ഋഥസ്യ ജീവാ ജ്യോതിരശീമഹി ।
 മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ ॥ 3

1.7.4. ശുശാനാദിവൃതിക്രമേ ഹോമഃ

യദൃതേ ചിദഭി ശ്രിഷഃ പുരാ ജർത്യഭ്യ ആത്യഭഃ ।
 സന്ധാതാ സന്ധിം മഘവാ പുരോവസുർനിഷ്കർതാ
 വിഹ്രുതം പുനഃ ॥ 4

ഇഡാമഗ്ന 5 { }. ഇമം മേ വരുണ 6 { }. തത്ത്വാ യാമി 7 { }.
 ത്വന്നോ അഗ്നേ 8 { }. സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9 { }.
 ത്വമഗ്നേ അയാസി { } ॥ 10

Expansion for-ഇഡാമഗ്ന 5, ഇമം മേ വരുണ (6).

തത്ത്വാ യാമി 7, ത്വന്നോ അഗ്നേ 8 , സ ത്വന്നോ അഗ്നേ 9,
ത്വമഗ്നേ അയാസി 10.

ഇഡാമഗ്നേ പുരുഭ്യ സ്യ സന്ധിം ഗോഃ ശശ്വത്തമ്യ
 ഹവമാനായ സാധ । സ്യാനഃ സ്മനുസ്തനയോ വിജാവാഃഗ്നേ
 സാ തേ സുമതിർ ഭൂത്വസ്മ ॥ 5 (Ref - TS 4.2.4.3)

ഇമം മേ വരുണ ശ്രുധീ ഹവമദ്യാ ച മൃധയ ।
 ത്വാമവസ്യുരാ ചകേ ॥ 6 (Ref - TS 2.5.12.3)

തത്താ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്ദമാന-സ്തദാ ശാസ്ത്രേ യജമാനോ
ഹവിർഭിഃ । അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോധ്യുരുശച്സ
മാ ന ആയുഃ പ്രമോഷീഃ ॥ 7 (Ref - TS 2.5.12.3)

ത്വം നോ അഗ്നേ വരുണസ്യ വിദ്വാൻ ദേവസ്യ ഹേഡോഽവ
യാസി സീഷ്ടാഃ । യജിഷ്ടോ വഹ്നി തമഃ ശോശുചാനോ
വിശ്വാ ദേഷാച്സി പ്രമുമുഗ്ധ്യസ്തത് ॥ 8 (Ref - TS 2.5.12.3)

സ ത്വംനോ അഗ്നേഽവമോ ദിവോതീ നേദിഷ്ടോ അസ്യോ
ഉഷസോ വൃഷ്ടോ । അവ യക്ഷ നോ വരുണച് രരാണോ
വീഹി മൃഡീക്ച് സുഹവോ ന ഏധി ॥ 9 (Ref - TS 2.5.12.3)

ത്വമഗ്നേ അയാഽസി । അയാ സന്മനസാ ഹിതഃ ।
അയാ സൻ.ഹവ്യമുഹിഷേ । അയാ നോ ധേഹി ദേഷജം ।
ഇഷ്ടോ അഗ്നിരാഹുതഃ । സ്വാഹാകൃതഃ പിപർതു നഃ ।
സ്വഗാ ദേവേഭ്യ ഇദം നമഃ ॥ 10 (Ref T.B.2.4.1.9)

1.7.5. ക്ഷീരിവൃക്ഷാദൃതിക്രമേ ജപഃ

യേ ഗന്ധർവാ അഹ്നരസശ്ച ദേവീരേഷു വൃക്ഷേഷു

വാ॒ന॒സ്തേ॒ത്യുഷാ॑സതേ () । ശി॒വാ॒സ്മേ॒ അ॒സ്യ॒ വ॒ധൈ॑
ഭ॒വ॒ന്തു॒ മാ॒ ഹി॑ഷ്സി॒ഷുർ-വ॒ഹ॒തു॒മുഹ്യ॑മാ॒നാം ॥ 11

1.7.6. നദ്യാദ്യതിക്രമേ ജപഃ

യാ॒ ഓ॒ഷധ॑യോ॒ യാ॒ നദ്യോ॑ യാ॒നി॒ ധ॒ന്വാ॑നി॒ യേ॒ വ॒നാ॑ ॥
തേ॒ ത്വാ॑ വ॒ധു॒ പ്ര॒ജാ॑വ॒തീം॒ പ്ര॒ ത്വേ॑ മു॒ഞ്ച॑ന്താ॒ഹ്സഃ॑ ॥ 12

1.7.7. വധൈ ഗൃഹപ്രദർശനം

സം॑കാ॒ശയാ॑മി॒ വ॒ഹ॒തും॒ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണാ॒ ഗൃ॒ഹൈ॒രഘോ॑രേണ
ച॒ക്ഷു॑ഷാ॒ മൈ॒ത്രേണ॑ । പ॒ര്യാ॑ണ॒ദ്ധം॒ വി॒ശ്വ॑രൂ॒പം॒ യദ॑സ്യാഽ
സ്യോ॒നം॒ പ॒തി॑ഭ്യഃ॒ സ॒വി॒താ॒ കൃ॑ണോ॒തു॒ തത് ॥ 13

1.7.8. വാഹയോവിമോകഃ

ആ॒ വാ॑മ॒ഗൺ॑മ്-സു॒മ॒തിർ-വാ॑ജി॒നീ॒ വ॒സു॒ന്യശി॑നാ॒ ഹൃ॒ഥ്സു॒
കാ॑മാ॒ഹ് അ॒യഹ്॑സത । അ॒ഭൃ॒തം॒ ഗോ॒പാ॒ മി॒മു॒നാ॒ ശു॑ഭ॒സ്സതീ॑
പ്രി॒യാ॒ അ॒ര്യം॑ണോ॒ ദു॒ര്യാ॒ഹ് അ॒ശീ॑മ॒ഹി ॥ 14

അ॒യ॒നോ॑ ദേ॒വഃ॒ സ॒വി॒താ॒ ബൃ॒ഹ॒സ്സതീ॑-രി॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ
മി॒ത്രാ॑വ॒രു॒ണാ॒ സ്വ॒സു॒യേ॑ ॥ ത്വ॒ഷ്ടാ॒ വി॒ഷ്ണുഃ॒ പ്ര॒ജയാ॑ സ॒ഹ്വരാ॑ണഃ
കാമ॑ ആ॒യാ॒തം॒ കാ॑മാ॒യ॒ ത്വാ॒ വി॒മു॒ഞ്ച॑തു ॥ 15

(ആസതേ നവ ച) (K7) (19)

1.8 വിവാഹേ ചർമാസുരണാഭ്യഃ

1.8.1. ചർമാസുരണം

ശർമ വർമേദമാഹരാസ്യേ നാര്യാ ഉപസ്തീരേ ।
സിനീവാലി പ്രജായതാമിയം ഭഗസ്യ സുമതാവസത് ॥ 1

1.8.2. ഗൃഹപ്രവേശേ വാചനം

ഗൃഹാൻ-ഭദ്രാൻ-സുമനസഃ പ്രപദ്യേവീരഘ്നീ വീരവതഃ
സുവീരാൻ । ഇരാം വഹതോ ഘൃതമുക്ഷമാണാസ്യേഷഹഃ
സുമനാഃ സംവിശാമി ॥ 2

1.8.3 പ്രവിശ്യ ഹോമഃ

ആഗൻ ഗോഷ്ടം മഹീഷീ ഗോഭി-രശൈ-രായുഷ്മത്പതി
പ്രജയാ സ്വർവിത് । ബഹീം പ്രജാം ജനയന്തീ
സുരതേമമഗ്നിഃ ശതഹിമാഃ സപര്യാത് ॥ 3

അയമഗ്നിർ ഗൃഹപതിഃ സുസഃസത് പുഷ്ടിവർദ്ധനഃ ।
യഥാ ഭഗസ്യാഭ്യോം ദദദ്-രയിം പുഷ്ടിമഥോ പ്രജാം ॥ 4

പ്രജായാ ആഭ്യോം പ്രജാപത ഇന്ദ്രാഗ്നീ ശർമ യച്ഛതം ।
യഥൈനയോർന പ്രമീയാതാ ഉദയോർജീവതോഃ പ്രജാ () ॥ 5

തേന ഭൂതേന ഹവിഷാഽയഥാ പ്യായതാം പുനഃ ।

ജായാം യാമസ്മാ ആവാക്ഷുസ്താച്ഛ രസേനാഭിവർദ്ധതാം || 6

അഭിവർദ്ധതാം പയസാഭി രാശ്വേണ വർദ്ധതാം ।

രയോ സഹസ്രപോഷസേമാ സ്താമനപേക്ഷിതൗ || 7

ഇഹൈവ സ്തം മാ വിയോഷം വിശ്വമായുർ-വൃശ്നതം ।

മഹ്യാ ഇന്ദ്രഃ സ്വസ്തയേ || 8

ധ്രുവൈധി പോഷ്യാ മയി മഹ്യം താദാദ്-ബൃഹസ്സതിഃ ।

മയാ പത്യാ പ്രജാവതീ സഞ്ജീവ ശരദഃ ശതം । 9

തപ്ത്വാ ജായാ-മജനയത് തപ്ത്വാഭൈസ്യ ത്വാം പതീം । തപ്ത്വാ

സഹസ്രമായുഷി ദീർഘമായുഃ കൃണോതു വാം () || 10

ഇമം മേ വരുണ11{ }, തത്ത്വാ യാമി12{ }, ത്വന്നോ അഗ്നേ13 { },

സ ത്വന്നോ അഗ്നേ14{ }, ത്വമഗ്നേ അയാസി { } || 15

Expansion for – ഇമം മേ വരുണ11, തത്ത്വാ യാമി12 , ത്വന്നോ
അഗ്നേ13 , സ ത്വന്നോ അഗ്നേ14, ത്വമഗ്നേ അയാസി
(Same as given in - EAK 1.7.4)

(ജീവതോഃ പ്രജാ-വാമേകം ച) (K8) (21)

1.9 വിവാഹേ ചർമോപവേശനാദ്യഃ

1.9.1. ചർമോപവേശനം

ഇഹ ഗാവഃ പ്രജായധാമിഹാശാ ഇഹ പൂരുഷാഃ ।
ഇഹോ സഹസ്രദക്ഷിണോ രായസ്പോഷോ നിഷീദതു ॥ 1

1.9.2. ഷാലകായ ഫലദാനം

സോമേനാദിത്യാ ബലിനഃ സോമേന പൃഥിവീ ദൃഢാ ।
അഥോ നക്ഷത്രാണാ-മേഷാമുപസ്ഥേ സോമ ആധിതഃ ॥ 2

പ്രസഃ സ്ഥഃ പ്രേയം പ്രജയാ ദുവനേ ശോചേഷ്ട ॥ 3

1.9.3. ഗൃഹപ്രവേശേ ജപഃ

ഇഹ പ്രിയം പ്രജയാ തേ സമൃദ്ധ്യതാ-മസ്മിൻ ഗൃഹേ
ഗാർഹപത്യായ ജാഗൃഹി । ഏനാ പത്യാ തന്വാഴ് സൗ
സൃജസ്വാഥാ ജീവ്രീ വിദഥ-മാവദാസി ॥ 4

സുമങ്ഗലീരിയം വധൂരിമാഴ് സമേത പശ്യത ।
സൗഭാഗ്യമസ്യ ദത്വായാഥാസ്തം വിപരേതന ॥ 5

1.9.4. ധ്രുവാരുന്ധാതി ദർശനം

ധ്രുവക്ഷിതിർ-ധ്രുവയോനിർ-ധ്രുവമസി ധ്രുവതഃ
സ്ഥിതം () । തന്നക്ഷത്രാണാം മേഘസി സ മാ പാഹി
പൃതന്യതഃ ॥ 6

സപ്തർഷയഃ പ്രഥമാം കൃത്തികാനാ-മരുന്ധതീം ।

യദ്ധ്യുവതാച് ഹ നിന്യുഃ ഷട്കൃത്തികാ മുഖ്യയോഗം

വഹന്തീയ-മസ്മാകമേധത്വഷ്ടമീ ॥ 7

1.9.5 ഉപകാരണസമാപനയോഃ കാണ്ഡർഷീണാമനന്തരം ഹോമഃ

സദസസ്സതിമദ്ഭുതം പ്രിയമിന്ദ്രസ്യ കാമ്യം ।

സനീം മേധാമയാസിഷം ॥ 8

1.9.6. സ്വയം പ്രജലിതേഗ്നൗ സമിദാധാനം

ഉദീപ്യസ്വ ജാതവേദോഽപഷ്ണന്നിർഗ്ദതിം മമ ।

പശുഃശ്ച മഹ്യ മാവഹ ജീവനഞ്ച ദിശോ ദിശ (ദശ) ॥ 9

മാ നോ ഹിച്ഛസീജ്ജാതവേദോ ഗാമശ്ചാപുരുഷം ജഗത് ।

അബിഭ്രദഗ്ന ആഗഹി ശ്രിയാ മാ പരി പാതയ ॥ 10

(ധ്രുവതഃ സ്ഥിതം നവ ച) (K9) (19)

1.10 വിവാഹേ ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രാദൃഃ

1.10.1. ദാണോത്ഥാപന മന്ത്രൗ

ഉദീർഷ്യാതോ വിശ്വാവസോ നമസേധാമഹേ ത്വാ ।

അന്യാമിച്ഛ പ്രഹർവ്യച് സഞ്ജായാം പത്യാ സൃജ ॥ 1

ഉദീർഷ്യാതഃ പതിവതി ഹ്യേഷാ വിശ്വാവസ്യം നമസാ
 ഗീർഭിരീട്ടേ । അന്യാമിച്ഛ പിതൃഷദം വൃക്താഴ് സ തേ
 ഭാഗോ ജനുഷാ തസ്യ വിദ്ധി ॥ 2

1.10.2 ചതുർത്ഥീ ഹോമഃ

അഗ്നേ പ്രായശ്ചിത്തേ ത്വം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യേതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ ॥ 3

വായോ പ്രായശ്ചിത്ത 4 *,

ആദിത്യ പ്രായശ്ചിത്തേ 5 *,

പ്രജാപതേ പ്രായശ്ചിത്തേ ത്വം ദേവാനാം പ്രായശ്ചിത്തിരസി
 ബ്രാഹ്മണസ്താ നാമകാമഃ പ്രപദ്യേ യാഽസ്യാം പതിഷ്ഠീ തനുഃ
 പ്രജാഷ്ഠീ പശുഷ്ഠീ ലക്ഷ്മിഷ്ഠീ ജാരഷ്ഠീമസ്യേതാം
 കൃണോമി സ്വാഹാ ॥ 6

അനുഷ്ഠംഗഃ – from 4 to 5

വാ॒യോ॑ പ്രാ॒യശ്ചി॑ത്തേ॒ ത്വം ദേ॒വാനാ॑ം പ്രാ॒യശ്ചി॑ത്തിരസി
 ബ്രാ॒ഹ്മണ॑സ്താ॒ നാമ॑കാമഃ പ്രപ॒ദ്യേ യാ॑സ്യോ॒ം പ॒തി॒ഷ്ഠീ ത॒നുഃ
 പ്ര॒ജാ॒ഷ്ഠീ പ॒ശു॒ഷ്ഠീ ല॒ക്ഷ്മി॑ഷ്ഠീ ജാ॒ര॒ഷ്ഠീമ॑സ്യ॒താം
 കൃ॒ണോമി॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 4

ആദി॑ത്യ പ്രാ॒യശ്ചി॑ത്തേ॒ ത്വം ദേ॒വാനാ॑ം പ്രാ॒യശ്ചി॑ത്തിരസി
 ബ്രാ॒ഹ്മണ॑സ്താ॒ നാമ॑കാമഃ പ്രപ॒ദ്യേ യാ॑സ്യോ॒ം പ॒തി॒ഷ്ഠീ ത॒നുഃ
 പ്ര॒ജാ॒ഷ്ഠീ പ॒ശു॒ഷ്ഠീ ല॒ക്ഷ്മി॑ഷ്ഠീ ജാ॒ര॒ഷ്ഠീമ॑സ്യ॒താം
 കൃ॒ണോമി॑ സ്വാഹാ॑ ॥ 5

പ്ര॒സ॒വശ്ചോ॑പ॒യാമ॑ശ്ച കാട॒ശ്ചാർ॑ണ॒വശ്ച॑ ധർ॒ണസി॑ശ്ച
 ദ്ര॒വി॒ണം ച॑ ഭഗ॒ശ്ചാ॑ന്തരി॒ക്ഷം ച॑ സി॒ന്ധുശ്ച॑ സമു॒ദ്രശ്ച॑
 സ॒ര॒സാഽശ്ച॑ വി॒ശ്വാ॒വൃ॒ചാശ്ച॑ തേ യം ദി॒ഷ്ണോ॑ യശ്ച॒ നോ
 ദേ॒ഷ്ടീ തമേ॑ഷാം ജംഭേ॑ ദദ്ധ്വം॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 7

മ॒ധുശ്ച॑ മാ॒ധ॒വശ്ച॑ ശു॒ക്രശ്ച॑ ശു॒ചിശ്ച॑ നഭ॒ശ്ച
 നഭ॒സ്യ॑ശ്ചേഷ॒ശ്ചാർ॑ജ॒ശ്ച സ॒ഹ॒ശ്ച സ॒ഹ॒സ്യ॑ശ്ച തപ॒ശ്ച
 തപ॒സ്യ॑ശ്ച തേ യം ദി॒ഷ്ണോ॑ യശ്ച॒ നോ ദേ॒ഷ്ടീ തമേ॑ഷാം
 ജംഭേ॑ ദദ്ധ്വം॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 8

ചി॒ത്ത॒ഞ്ച॒ ചി॒ത്തി॒ശ്ചാ॒കൃ॒തം ചാ॒കൃ॒തി॒ശ്ചാ॒ധീ॒തം ചാ॒ധീ॒തി॒ശ്ച॒
 വി॒ജ്ഞാ॑തം ച॒ വി॒ജ്ഞാ॑നം ച॒ നാമ॑ ച॒ ക്ര॒തു॒ശ്ച॒ ദർ॒ശ॒ശ്ച॒
 പൂ॒ർണ॑മാ॒സ॒ശ്ച॒ തേ॒ യം ദി॒ഷ്ടോ॑ യ॒ശ്ച॒ നോ॒ ദ്വേഷി॑ തമേ॒ഷാം
 ജംഭേ॑ ദ॒ദ്ധ്മഃ॒ സ്വാഹാ॑ ॥ 9

ഭൃ॒സ്സാ॒ഹാ ഭൃ॒വ॒സ്സാ॒ഹാ സു॒വ॒സ്സാ॒ഹോ॑ സ്വാ॒ഹാ () ॥ 10
 (ഉ॒ദീ॒ർഷ്യാ॒തോ॑ ദ॒ശ) (K10) (10)

1.11 വിവാഹേ വധവരയോരന്യോന്യ സമീക്ഷണാദൃഃ

1.11.1. വധവരയോരന്യോന്യം സമീക്ഷണം

അ॒പ॒ശ്യം ത്വാ॑ മ॒ന॒സാ ചേ॑കി॒താനം॑ ത॒പ॒സോ ജാ॑തം ത॒പ॒സോ
 വി॒ദ്യുതം॑ । ഇ॒ഹ പ്ര॒ജാ॒മി॒ഹ ര॒യിച്ഛ॑ ര॒രാണഃ॑ പ്ര॒ജായ॑സ്യ പ്ര॒ജയാ॑
 പു॒ത്ര॒കാമ॑ ॥ 1

അ॒പ॒ശ്യം ത്വാ॑ മ॒ന॒സാ ദീ॒ദ്ധ്യാ॑നാ॒സ്വാ॒യാം ത॒നുച്ഛ॑ ഋ॒തി॒യേ
 നാ॒മ॒മാ॒നാം । ഉ॒പ മാ॒മുച്ഛാ॑ യു॒വ॒തിർ ബു॒ദ്ധ്യായഃ॑ പ്ര॒ജായ॑സ്യ
 പ്ര॒ജയാ॑ പു॒ത്ര॒കാമേ॑ ॥ 2

1.11.2. ആജ്യശേഷേണ ഹൃദയദേശേ സമഞ്ജനം

സമ॑ഞ്ജ॒ന്തു വി॒ശ്വേ ദേ॒വാഃ സ॒മാപോ॑ ഹൃ॒ദയാ॑നി॒ നൗ॑ ।
 സം മാ॑ത॒രി॒ശ്ചാ സം ധാ॑താ സമു॒ദ്രേ॒ഷ്ടീ ദി॒ദേ॒ഷ്ടു നൗ॑ ॥ 3

1.11.3 സമഞ്ജനേ ജപഃ

പ്രജാപതേ തന്വം മേ ജുഷസ്വ താഷ്ട്ര ദേവേഭിഃ സഹസാമ
ഇന്ദ്ര । വിശ്വൈർ ദേവൈരാതിഭിഃ സപ്ത രരാണഃ പുഷ്പസാം
ബഹുനാം മാതരഃ സ്യാമ ॥ 4

ആ നഃ പ്രജാം ജനയതു പ്രജാപതിരാജരസായ
സമനക്ത്വാര്യമാ । അദുർമങ്ഗലീഃ പതിലോക-മാവിശ ശന്നോ
ഭവ ദ്വിപദേ ശം ചതുഷ്പദേ () ॥ 5

താം പുഷ്ണിവാതമാ-മേരയസ്വ യസ്യാം ബീജം മനുഷ്യാ
വപന്തി । യാ ന ഊരു ഉശതീ വിസ്രയാതൈ യസ്യാമുശന്തഃ
പ്രഹരേമ ശേഫം ॥ 6

(ശം ചതുഷ്പദേ ഭേ ച) (K11) (12)

1.12 വിവാഹേ സമാവേശന ജപഃ

1.12.1.സമാവേശനകാലേ ജപഃ

ആരോഹോരു-മുപബർഹസ്വ ബാഹും പരിഷ്വജസ്വ ജായാപ്
സുമനസ്യമാനഃ ।

തസ്യാം പുഷ്യതം മിമുനു സയോനീ ബഹിം പ്രജാം
ജനയന്തു സരേതസാ ॥ 1

ആർദ്രയാഽരണ്യം യത്രാമൻമത്-പുരുഷം പുരുഷേണ ശക്രഃ ।
തദേതൗ മിഥുനൗ സയോനീ പ്രജയാഽമൃതേനേഹ ഗച്ഛതം ॥ 2

അഹം ഗർഭമദധാ-മോഷധീഷാഹം വിശോഷു ദുവ്നേഷാന്തഃ ।
അഹം പ്രജാ അജനയം പിതൃണാമഹം ജനീഭ്യോ അപരീഷു
പുത്രാൻ ॥ 3

പുത്രിണേമാ കുമാരിണാ വിശ്വമായൂർ വൃശ്ണതം ।
ഉഭാ ഹിരണ്യപേശസാ വീതിഹോത്രാ കൃതദ്-വസു ॥ 4

ദശസ്യം ത്വാഽമൃതായ കച് ശമുധോ രോമശച് ഹഥോ ദേവേഷു
കൃണുതോ ദുവഃ ॥ 5

(ആരോഹ നവ്) (K12) (9)

(വിവാഹമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.13 ഗർഭധാനേ ജ്ഞാതൃസമാവേശഃ

1.13.1.ജ്ഞാതൃസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

വിഷ്ണുർ യോനീം കല്പയതു ത്വഷ്ടാ രൂപാണി പിച്ശതു ।
ആസിഞ്ചതു പ്രജാപതിർ ധാതാ ഗർഭം ദധാതു തേ ॥ 1

ഗർഭം യേഹി സിനീവാലി ഗർഭം യേഹി സരസ്വതി ।

ഗർഭന്തേ അശിനൗ ദേവാവാ ധത്താം പുഷ്കരസ്രജാ ॥ 2

ഹിരണ്യയീ അരണീ യംനിർമൻമതോ അശിനാ ।

തന്തേ ഗർഭഃ ഹവാമഹേ ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 3

യഥേയം പൃഥിവീ മഹീ തിഷ്ഠന്തീ ഗർഭമാദധേ ।

ഏവം താം ഗർഭമാധിത്വ ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 4

യഥാ പൃഥിവ്യഗ്നിഗർഭാ ദൗർയഥേന്ദ്രേണ ഗർഭിണീ ।

വായുര്യഥാ ദിശാം ഗർഭ ഏവം ഗർഭം ദധാമി തേ () ॥ 5

വിഷ്ണോ ശ്രേഷ്ഠേന രൂപേണാസ്യാം നാര്യാം ഗവീന്ദ്യാം ।

പുമാഃസം ഗർഭമാധേഹി ദശമേ മാസി സൂതവേ ॥ 6

നേജമേഷ പരാപത സുപുത്രഃ പുനരാപത ।

അസ്യ മേ പുത്രകാമായൈ ഗർഭമാധേഹി യഃ പുമാൻ ॥ 7

വ്യസ്യ യോനിം പ്രതി രേതോ ഗൃഹാണ പുമാൻ പുത്രോ

ധീയതാം ഗർഭോ അന്തഃ ।

തം മാതാ ദശമാസോ ബിഭർതു സ ജായതാം ഹീരതമഃ
സ്വാനാം || 8

ആ തേ ഗർഭോ യോനിമേതു പുമാൻബാണ ഇവേഷുധിം ।
ആ വീരോ ജായതാം പുത്രസ്തേ ദശമാസ്യഃ || 9 (13)
(ഗർഭം ദധാമി തേഷു ച) (K13) (18)

1.14 ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

1.14.1. ഋതുസമാവേശനകാലേ ഭാര്യായാ അഭിമന്ത്രണം

കരോമി തേ പ്രാജാപത്യമാ ഗർഭോ യോനിമേതു തേ ।
അനൂനഃ പൂർണോ ജായതാ-മശ്ലോണോ-ഽപിശാചധീതഃ || 1

പുമാഽസ്തേ പുത്രോ നാരി തം പുമാനനുജായതാം ।
താനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തു നൗ || 2

യാനി ഭദ്രാണി ബീജാനൃഷഭാ ജനയന്തി നഃ ।
തൈസ്താം പുത്രാൻ വിദസ്വ സാ പ്രസൂർധേനുകാ ഭവ || 3

കാമ പ്രമുദ്ധ്യതാം മഹ്യമപരാജിതമേവ മേ ।
യം കാമം കാമയേ ദേവ തം മേ വായോ സമർദ്ധയ || 4

(ഗർഭധാനേ ഋതുസമാവേശ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

1.14.2. അർത്ഥപ്രാധാന്യ പരിക്ഷവപരികാസനേ ജപഃ

അനുഹവം പരിഹവം പരീവാദം പരിക്ഷപം ।
ദുഃസ്വപ്തം ദുരുദിതം തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം () ॥ 5

അനുഹൃതം പരിഹൃതച് ശകുനേർ-യദശാകുനം ।
മൃഗസ്യ സൃതമക്ഷണയാ തദ്-ദിഷദ്ഭ്യോ ദിശാമൃഹം ॥ 6

1.14.3 ചിത്രിയസ്യ വനസ്തേരഭിമന്ത്രണം

ആരാത്തേ അഗ്നിരസ്ത്യാരാത്-പരശൂരസ്തു തേ ।
നിവാതേ ത്വാദി വർഷതു സ്വസ്തി തേഽസ്തു വനസ്തേ
സ്വസ്തി മേഽസ്തു വനസ്തേ ॥ 7

1.14.4 ശക്യദ്രിതേരുപസ്ഥാനം

നമഃ ശക്യമ്സദേ രുദ്രായ നമോ രുദ്രായ ശക്യമ്സദേ ।
ഗോഷുമസി നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ [] 8

1.14.5. സിഗ്ധാതസ്യാഭിമന്ത്രണം

സിഗ്സി നസി വജോ നമസ്തേ അസ്തു മാ മാ ഹിച്സീഃ ॥ 9

1.14.6. ശകുനേരഭിമന്ത്രണം

ഉദ്ഗാതേവ ശകുനേ സാമ ഗായസി ബ്രഹ്മപുത്ര ഇവ
സവനേഷു ശച്സസി । സ്വസ്തി നഃ ശകുനേ അസ്തു പ്രതി
നഃ സുമനാ ഭവ ॥ 10 (അഹമഷ്ടൗ ച) (K14) (18)

1.15 ഭംപതേയാർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേഷ്വാർ-ഹോമഃ

1.15.1 ഭംപതേയാർ-ഹൃദയവിശ്ലേഷേ ഹൃദയ-സംസർഗേഷ്വാർ-ഹോമഃ

പ്രാതരഗ്നിം പ്രാതരിന്ദ്രഃ ഹവാമഹേ പ്രാതർ മിത്രാവരുണാ
പ്രാതരശ്മിനാ । പ്രാതർ ഭഗം പൃഷ്ണം ബ്രഹ്മണസ്സതിം പ്രാതഃ
സോമമുത രൂദ്രഃ ഹുവേമ ॥ 1

പ്രാതർജിതം ഭഗമുഗ്രഃ ഹുവേമ വയം പുത്രമദിതേര്യോ
വിധർതാ । ആധ്രശ്ചിദൃം മന്യമാനസ്തൂരശ്ചിദ്രാജാ ചിദൃം ഭഗം
ഭക്ഷീത്യാഹ ॥ 2

ഭഗ പ്രണേതർ ഭഗ സത്യരാധോ ഭഗേമാം ധിയമുദവ ദദന്നഃ ।
ഭഗ പ്രണോ ജനയ ഗോഭിരശൈർ ഭഗ പ്രന്യഭിർ നൃവന്തഃ
സ്യാമ ॥ 3

ഉതേദാനീം ഭഗവന്തഃ സ്യാമോത പ്രപിത ഉത മധ്യേ അഹ്നാം ।
ഉതോദിതാ മഘവന്മ് സൂര്യസ്യ വയം ദേവാനാഃ സുമതൗ
സ്യാമ ॥ 4

ഭഗ ഏവ ഭഗവാഃ അസ്തു ദേവാസ്തേന വയം ഭഗവന്തഃ സ്യാമ ।
തം ത്വാ ഭഗ സർവ ഇജേജാഹവീമി സ നോ ഭഗ പുര ഏതാ
ഭവേഹ () ॥ 5

സമധാരായോഷസോ ഽനമന്ത ദധിക്രാവേവ ശുചയേ പദായ ।
അർവാചീനം വ്സുവിദം ഭഗന്നോ രഥമിവാശ്വാ വാജിന
ആവഹന്തു ॥ 6

അശ്വാവതീർ ഗോമതീർ ന ഉഷാസോ വീരവതീഃ സദമുച്ഛന്തു
ഭദ്രാഃ । ഘൃതം ദുഹാനാ വിശ്വത പ്രപീനാ യുയം പാത
സ്വസ്തിഭിഃ സദാ നഃ ॥ 7

(ഭവേഹ ചതാർ ച) (K15) (14)

1.16 പത്യൂർവശീകരണം കർമ്മ

1.16.1. പത്യൂർവശീകരണം കർമ്മ

ഇമാം ഖനാമ്യോഷധിം വീര്യധം ബലവത്തമാം ।
യയാ സപതീം ബാധതേ യയാ സംവിന്ദതേ പതീം ॥ 1

ഉത്താനപർണേ സുഭഗേ സഹമാനേ സഹസ്വതി ।
സപതീം മേ പരാധമ പതീം മേ കേവലം കൃധി ॥ 2

ഉത്തരാഹമുത്തര ഉത്തരേദുത്തരാഭ്യഃ ।
അഥാ സപതീ യാ മമാധരാ സാധരാഭ്യഃ ॥ 3

ന ഹൃസ്യേ നാമ ഗൃച്ഛാമി നോ അസ്മിൻ രഥതേ ജനേ ।

പരാമേവ പരാവതച്ഛ് സപതീം നാശയാമസി || 4

അഹമസ്മി സഹമാനാഽഥ ത്വമസി സാസഹിഃ ।

ഉഭേ സഹസ്വതീ ഭൂത്വാ സപതീം മേ സഹാവഹൈ () || 5

ഉപ തേഽധാച്ഛ് സഹമാനാമഭി ത്വാഽധാച്ഛ് സഹീയസാ ।

മാമനു പ്ര തേ മനോ വത്സം ഗൗരിവ ധാവതു പഥാ വാരിവ
ധാവതു || 6

(സഹാവഹൈ ഭേ ച) (K16) (12)

1.17 സപതീബാധനം കർമ്മ

1.17.1. സപതീബാധനം കർമ്മ

ഉദസൗ സൂര്യോ അഗാദുദയം മാമകോ ഭഗഃ ।

അഹം തദ്-വിദ്വല്പ-പതിമദ്യസാക്ഷി വിഷ്വാസഹിഃ || 1

അഹം കേതുരഹം മുരധാഹമുഗ്രാ വിവാചനീ ।

മമേദനു ക്രതും പതിഃ സേഹാനായാ ഉവാചരേത് || 2

മമ പുത്രാഃ ശത്രുഹണോഽഥോ മേ ദുഹിതാ വിരാട് ।

ഉതാഹമസ്മി സഞ്ജയാ പത്യൂർമേ ശ്ലോക ഉത്തമഃ || 3

യേനേന്ദ്രോ ഹവിഷാ കൃത്യഭവദ്-ദിവ്യുത്തമഃ ।

അഹം തദക്രി ദേവാ അസപതാ കിലാഭവം || 4

അസപതാ സപതിഷ്ഠീ ജയന്ത്യഭിഭൂവരീ । ആവിമ്സി
സർവാസാഘ് രാധോ വർചോ അസ്ഥേയസാമിവ () || 5

സമജൈഷമിമാ അഹഘ് സപതീരഭിഭൂവരീഃ ।

യഥാഹമസ്യ വീരസ്യ വിരാജാമി ധനസ്യ ച || 6

(അസ്ഥേയസാമിവ ഭേ ച) (K17) (12)

1.18 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ

1.18.1 വധാഃ യക്ഷമാദിഹരം കർമ

അക്ഷീദ്യാന്തേ നാസികാഭ്യാം കർണാഭ്യാം ചുബ്ധുകാദധി ।

യക്ഷമഘ് ശീർഷണ്യം മസ്തിഷ്ഠാ ജജിഹ്വായാ

വിവൃഹാമി തേ || 1

ഗ്രീവാഭ്യസ്ത ഉഷ്ണിഹാഭ്യഃ കീകസാഭ്യോഽനുകൃത് ।

യക്ഷമം ദോഷണ്യമഘ്സാഭ്യാം ബാഹുഭ്യാം വിവൃഹാമി തേ || 2

ആന്ത്രേഭ്യസ്തേ ഗുദാഭ്യോ വനിഷ്ഠോർ. ഹൃദയാദധി ।

യക്ഷമം മതസ്താഭ്യാം യക്തഃ പ്ലാശിഭ്യോ വിവൃഹാമി തേ || 3

ഊരുഭ്യാം തേഷ്ഠീവദ്ഭ്യാം ജങ്ഘാഭ്യാം പ്രപദാഭ്യാം ।

യക്ഷമൃശ്ശം ശ്രോണീഭ്യാം ഭാസദാദ്ധ്യസസോ
വിവൃഹാമി തേ ॥ 4

മേഹനാദ്-വലങ്കരണാ-ലോമഭ്യസ്തേ നഖേഭ്യഃ ।
യക്ഷമൃശ്ശം സർവസ്മാദാത് മനസ്തമിമം വിവൃഹാമി തേ () ॥ 5

അങ്ഗാദങ്ഗാ-ലോമോലോമോ ജാതം പർവണിപർവണി ।
യക്ഷമൃശ്ശം സർവസ്മാദാത് മനസ്തമിമം വിവൃഹാമി തേ ॥ 6

പരാദേഹി ശാബല്യം ബ്രഹ്മഭ്യോ വിഭജാ വസു ।
കൃത്യേഷാ പദാതീ ഭൂതാ ജായാഃവിശതേ പതിം ॥ 7

അശ്ലീലാ തന്മൂർഭവതി രുശതീ പാപയാഃമുയാ ।
പതിർ-യദ്-വദ്ധേ വാസസാ സ്വമങ്ഗമഭി ധിമ്സതി ॥ 8

ക്രൂരമേതത് കടുക-മേതദപാഷ്ടവദ്-വിഷവന്നൈതദത്തവേ ।
സൂര്യം യഃ പ്രത്യക്ഷം വിദ്യാമസ ഏതത് പ്രതി
ഗൃഹ്ണീയാത് ॥ 9

ആശസനം വിശസനമഥോ അധി വിചർതനം ।
സൂര്യായാഃ പശ്യ രൂപാണി താനി ബ്രഹ്മേത
ശഘ്സതി () ॥ 10 (ഇമം വിവൃഹാമി തേ-ശഘ്സതി) (K18) (20)

Special Korvai for 1.18

(അക്ഷീദ്യാം ഗ്രീവാദ്യ ആന്ത്രേദ്യ ഊരുദ്യാം
മേഹനാദങ്ഗാദങ്ഗാത് പരോദേഹി സപ്ത)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 18 Khandaas

(പ്രസുഗ്ഗന്താഽഷ്ടാദശ - ഹിരണ്യവർണാഃ പഞ്ചദശ - സോമഃ
പ്രഥമഃ ഷോഡശ - സോമായ ജനിവിദേ ഽഷ്ടാദശാ -
തിഷ്ഠേയം ത്രയോവിച്ശതിഃ - സത്യേന - താ മന്ദസാ
നൈകാന്നവിച്ശതി രേകാന്നവിച്ശതിഃ - ശർമ
വർമൈകവിച്ശതി- രിഹ ഗാവ ഏകാന്നവിച്ശതി -
രുദീഷ്വർതോ ദശാ - പശ്യൻ ത്വാ ദാദശാ - രോഹോരും നവ
- വിഷ്ണുര്യോനിം - കരോമി തേ ഽഷ്ടാദശാ ഷ്ടാദശ -
പ്രാതരഗ്നിം ചതുർദശേ - മാം ഖനാ - മൃഗസൗ സൂര്യോ
ദാദശ ദാദശാ - ക്ഷീദ്യാം തേ വിച്ശതി രഷ്ടാദശ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(പ്രസുഗ്ഗന്താ - പശ്യൻ ത്വാഽഷ്ടാദശ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(പ്രസുഗ്ഗന്താ - താനി ബ്രഹ്മേത ശസ്സതി)

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാണേയ പ്രഥമ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

Ekaagni Kaandam Counts - 1st Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda - 1	18
Khanda – 2	15
Khanda – 3	16
Khanda – 4	18
Khanda – 5	23
Khanda – 6	19
Khanda – 7	19
Khanda – 8	21
Khanda – 9	19
Khanda – 10	10
Khanda – 11	12
Khanda – 12	9
Khanda – 13	18
Khanda – 14	18
Khanda – 15	14
Khanda – 16	12
Khanda – 17	12
Khanda - 18	20
Total →	293

2. കൃഷ്ണയജുർവേദീയ ഏകാഗ്നികാണ്ഡഃ - ദിതീയ പ്രപാഠകഃ

2.1 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.1.1 ക്ഷുര കർമ്മ

ഉഷ്ണേ॑ വായവു॑ദകേ॑നേഹ്യദി॑തിഃ കേശാ॑ൻ. വപ॑തു ॥ 1

ആപ॑ ഉ॒ന്നതു ജീ॑വസേ॑ ദീ॒ർഘായു॑ത്ഥായ॑ വർച॑സേ ।
ജ്യോക്॑ച സൂ॒ര്യം ദൃ॒ശേ ॥ 2

യേ॒നാവ॑പഥ് സ॒വിതാ॑ ക്ഷു॒രേണ॑ സോ॒മസ്യ॑ രാജേ॑ഞ്ഞാ
വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദാൻ । തേ॒ന ബ്ര॑ഹ്മാണോ
വപ॑തേ॒ദമ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ ജര॑ദ॒ഷ്ടിർ. യഥാ॑സ॒ദയ॑മ॒സൗ ॥ 3

യേ॒ന പൃ॑ഷാ ബൃ॒ഹസ്ത॑തേ॒രഗ്നേ॑രി॒ന്ദ്രസ്യ॑ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യാ॑യ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 4

യേ॒ന ദൃ॒യശ്ചരാ॑ത്യ॒യം ജ്യോക്॑ച പശ്യാ॑തി സൂ॒ര്യം ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യാ॑യ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 5

യേ॒ന പൃ॑ഷാ ബൃ॒ഹസ്ത॑തേ॒രഗ്നേ॑രി॒ന്ദ്രസ്യ॑ ചായു॒ഷേഽവ॑പത് () ।
തേ॒ന തേ॑ വപാ॒മ്യസാ॑വാ॒യുഷാ॑ വർച॑സാ യഥാ॑ ജ്യോ॒ഖ്
സു॒മനാ॑ അ॒സാഃ ॥ 6

യത് ക്ഷുരേണ മർചയതാ സുപേശസാ വപ്രോ വപസി
കേശാൻ । ശുന്ധി ശിരോ മാഽസ്യായുഃ പ്രമോഷീഃ ॥ 7

ഉപായ കേശാൻ. വരുണസ്യ രാജേണാ ബൃഹസ്പതിഃ
സവിതാ സോമോ അഗ്നിഃ । തേഭ്യോ നിധാനം
ബഹുധാഽനവിന്ദ-ന്നന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ സുവഃ ॥ 8
(ആയുഷേഽവപത് പഞ്ച ച) (K1) (15)

2.2 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.2.1. സമിദാധാനം

ആയുർദാ ദേവ ജരസം ഗുണാനോ ഘൃതപ്രതീകോ
ഘൃതപൃഷ്ഠോ അഗ്നേ । ഘൃതം പിബന്നമൃതം ചാരു ഗവ്യം
പിതേവ പുത്രം ജരസേ നയേമം ॥ 1

2.2.2. അശ്വാസാപനം

ആതിഷ്ഠ-മമശ്ഠാന-മശ്ഠേവ താഴ സ്ഥിരോ ഭവ ।
അഭിതിഷ്ഠ പുതന്യതഃ സഹസ്ര പുതനായതഃ ॥ 2

2.2.4. വാസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്താ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തഃസ്താ ।
ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവുഞ്ജൻമ-സഹസ്രമന്താഃ അഭിതോ

അയച്ചുൻ || 3

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।

മഹത്തദാ-സാമഭവൻ-മഹിത്വനം || 4

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്നത യാശ്ച

ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽഭന്ത । താസ്താ ദേവീർ-ജരസേ

സംവ്യയന്തായുഷ്ഠാനിദം പരിധിത്വ വാസഃ () || 5

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനഃ ശതായുഷം കൃണുത

ദീർഘമായുഃ । ബൃഹസ്పതിഃ പ്രായച്ഛദ്-വാസ ഏതമ്സോമായ

രാജേണ പരിധാതവാ ഉ || 6

ജരാം ഗച്ഛാസി പരിധിത്വ വാസോ ഭവാ കൃഷ്ണീനാ-

മഭിശസ്തീപാവാ । ശതം ച ജീവ ശരഭഃ സുവർചാ രായശ്ച

പോഷമുപ സംവ്യയസ്വ || 7

പരിദം വാസോ അധിധാഃ സ്വസ്തയേ-ഽഭൂരാപീനാ-

മഭിശസ്തീപാവാ । ശതം ച ജീവ ശരഭഃ പുരുചീർ.വസൂനി

ചാര്യോ വിഭജാസി ജീവൻ || 8

2.2.5. മൗണ്ഡ്യജനി മന്ത്രാഃ

ഇ॒യം ദു॒രൂ॒ക്താത്-പ॒രി॒ബാ॒ധമാ॑നാ ശ॒ർമ വ॑രുംപം പു॒നതീ॑
 ന ആ॒ഗാത്॑ । പ്രാ॒ണാപാ॑നാഭ്യാം ബ॒ലമാ॑ഭർ॒ന്തീ പ്രി॒യാ
 ദേ॒വാനാ॑ഽ സു॒ഭഗാ മേ॒ഖലേ॒യം ॥ 9

ഋ॒തസ്യ॑ ഗോ॒പ്രീ ത॑പ॒സഃ പ॒രസ്സീ॑ ഘൃ॒തീ ര॒ക്ഷഃ സഹ॑മാനാ
 അ॒രാതീഃ॑ । സാ നഃ॑ സമ॒ന്തമ॑നു പ॒രീഹി॑ ഭ॒ദ്രയാ॑ ഭ॒ർതാ॑ര॒ന്യേ
 മേ॒ഖലേ॑ മാ രി॒ഷാമ॑ () ॥ 10

മി॒ത്രസ്യ॑ ച॒ക്ഷുർധ॑രുണം ബ॒ലീയ॑ന്യേജോ യശ॒സി സ്ഥ॑വി॒രഽ
 സമി॑ദ്ധം । അ॒നാഹ॑നസ്യം വ॒സനം॑ ജ॒രിഷ്ണു॑ പ॒രിദം
 വാ॒ജ്യജി॑നം ദധേ॒ഹം ॥ 11

(വാസോ - മരിഷാമ ദേ ച) (K2) (21)

2.3 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.3.1. അഗ്രേരുത്തരതോഽവസ്ഥാപനം പ്രോക്ഷണം ഹസ്തഗ്രഹണം
 പരിദാനം ഉപനയനം കർണ്ണ ജപഃ പ്രശ്ന-പ്രതിവചനം ച

ആ॒ഗന്ത്രാ॑ സമ॒ഗന്മ॑ഹി പ്ര॒സു മൃ॒ത്യും യു॑യോതന ।
 അ॒രിഷ്ടാഃ॑ സഞ്ച॒രേമ॑ഹി സ്വ॒സ്തി ച॑രതാദിഹ സ്വ॒സ്ത്യാ
 ഗൃ॒ഹേഭ്യഃ॑ ॥ 1

സമുദ്രാദൃമിർ മധുമാച് ഉദാരദുപാച്ശുനാ
 സമമൃതത്വമശ്യാം । ഇമേ നു തേ രശ്മയഃ സൂര്യസ്യ യേഭിഃ
 സപിത്വാം പിതരോ ന ആയന് ॥ 2

അഗ്നിഷ്ഠ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 3, സോമസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 4,
 സവിതാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീമ് 5, സർസ്വതീ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീത് 6,
 പൃഷ്ഠാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 7, ദര്യമാ തേ ഹസ്തമഗ്രഭീ 8,
 ദച്ശുസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീദ് 9, ഭഗസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 10,
 മിത്രസ്തേ ഹസ്തമഗ്രഭീൻ 11,
 മിത്രസ്തമസി ധർമ്മണാഽഗ്നിരാചാര്യസ്തവ് ॥ 12

അഗ്നയേ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 13, സോമായ ത്വാ
 പരിദദാമ്യസൗ 14, സവിത്രേ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 15,
 സർസ്വതൈ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 16, മൃത്യുവേ ത്വാ
 പരിദദാമ്യസൗ 17, യമായ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 18,

ഗദായ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 19,
 വന്തകായ ത്വാ പരിദദാമ്യസൗ 20, വദ്ഭ്യസ്താ പരിദദാമ്യസൗ 21,
 വോഷധീഭ്യസ്താ പരിദദാമ്യസൗ 22, പൃഥിവൈ ത്വാ
 സവൈശ്യാനരായൈ പരിദദാമ്യസൗ ॥ 23

ദേ॒വ॒സ്യ॑ താ॒ സ॒വി॒തും॑ പ്ര॒സ॒വ॒ ഉ॒പ॒ന॒യേ॒സൗ॑ ॥ 24

സു॒പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജയാ॑ ഭൂ॒യാഃ സു॒വീ॒രോ॑ വീ॒രൈഃ॑ സു॒വർ॒ചാ
വർ॒ച॒സാ സു॒പോ॒ഷഃ॑ പോ॒ഷൈഃ॑ ॥ 25

ബ്ര॒ഹ്മ॒ച॒ര്യ॒മാ॒ഗാ॒മുപ॑ മാ ന॒യ॒സ്വ ദേ॒വേന॑ സ॒വി॒ത്രാ
പ്ര॒സൂ॒തഃ ॥ 26

കോ॑ നാമാ॒സ്യ॒സൗ॑ നാമാ॒സ്മി॒ ക॒സ്യ॑ ബ്ര॒ഹ്മ॒ചാ॒ര്യ॒സ്യ॒സൗ॑
പ്രാ॒ണ॒സ്യ ബ്ര॒ഹ്മ॒ചാ॒ര്യ॒സ്മാ॒സാ ॥ 27

വേ॒ഷ തേ॑ ദേ॒വ സൂ॒ര്യ ബ്ര॒ഹ്മ॒ചാ॒രീ തം ഗോ॑പായ സ മാ
മൂ॒തൈ॒ഷ തേ॑ സൂ॒ര്യപു॒ത്രഃ സു॒ദീ॒ർഘാ॒യുഃ സമാ॑മൃ॒ത () ।

യാഃ സ്വ॒സ്തി॒മഗ്നി॑ർ വാ॒യുഃ സൂ॒ര്യശ്ച॑ന്ദ്രമാ॒ ആപോ॑ഽനു
സഞ്ച॑രന്തി താഃ സ്വ॒സ്തി॒മനു॑ സഞ്ച॑രാസൗ ॥ 28

അ॒വ॒ധ്വാനാ॑മ॒ദ്ധ്വപ॑തേ ശ്രേ॒ഷ്ഠ॒സ്യാദ്ധ്വാനഃ॑ പാ॒രമ॑ശീയ ॥ 29
(സമാ॑മൃ॒ത ദേ॒ ച) (K3) (12)

2.4 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.4.1.ഹോമ മന്ത്രാഃ

യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1 { }, മിമമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ
കൃധീതി ദേവ 2 { } ||

Expansion for യോഗേയോഗേ തവസ്തര 1,

മിമമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധീതി ദേവ 2

യോഗേയോഗേ തവസ്തരം വാജേവാജേ ഹവാനഹേ ।

സഖായ ഇന്ദ്രമൃതയേ || 1 (Ref - TS 4.1.2.1)

ഇമമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധി പ്രിയച്ഛ് രേതോ വരുണ
സോമ രാജന് । മാ തേവാസ്മാ അദിതേ ശർമ യച്ഛ വിശ്വ
ദേവാ ജരദഷ്ടിര്യഥാസത് || 2 (Ref - TS 2.3.10.3)

ശതമിന്നു ശരദോ അന്തി ദേവാ യത്രാ നശ്ചക്രാ ജരസം
തന്നുനാം । പുത്രാസോ യത്ര പിതരോ ഭവന്തി മാ നോ
മദ്ധ്യാ രീരിഷ്ഠതായുർ ഗന്തോഃ || 3

അഗ്നിഷ്ട ആയുഃ പ്രതരാം ദധാത്വഗ്നിഷ്ട പുഷ്ടിം പ്രതരാം
കൃണോതു । ഇന്ദ്രോ മരുദ്ഭിർ. ഋതുധാ
കൃണോത്വാദിത്യേന്ത്യേ വസുഭിരാ ദധാതു || 4

മേ॒ധാം മ॒ഹ്യമ॑ങ്ഗീരസോ മേ॒ധാപ് സ്തപ്ത॑ഷയോ ദദുഃ ।

മേ॒ധാം മ॒ഹ്യം പ്ര॑ജാപതിർ മേ॒ധാമ॑ഗ്നിർ ദദാതു മേ ॥ 5

അ॒ഹ്നരാ॑സു ച യാ മേ॒ധാ ഗ॑ന്ധർവേഷു ച യദ്യശഃ ।

ദൈ॒വീ യാ മാ॑നുഷീ മേ॒ധാ സാ മാ॑മാ വിശ॑താദിഹ ॥ 6

ഇ॒മം മേ॑ വരുണ॑7{ }, തത്താ॑ യാമി 8 { }, ത്വന്നോ॑ അഗ്നേ 9 { }.

സ ത്വന്നോ॑ അഗ്നേ 10{ }, ത്വമഗ്നേ॑ അയാസി () ॥ 11

Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വരുണ॑7, തത്താ॑ യാമി 8 , ത്വന്നോ॑ അഗ്നേ 9 . സ ത്വന്നോ॑ അഗ്നേ 10, ത്വമഗ്നേ॑ അയാസി 11 .
(Same as given in EAK 1.7.4)

2.4.2. കൂർചാരോഹണം

രാ॒ശ്ട്രഭൃ॑ദസ്യാചാര്യാസന്ദീ മാ തദ്യോ॑ഷം ॥ 12

2.4.3. സാവിത്രി

തഥ് സ॑വിതുർവരേ॑ണ്യമിത്യേ॑ഷാ { } ॥ 13

Expansion for – തഥ് സ॑വിതുർവരേ॑ണ്യം
തഥ് സ॑വിതുർവരേ॑ണ്യം ദർഗോ॑ ദേ॒വസ്യ॑ ധീമ॑ഹി ।
ധിയോ॑ യോനഃ॑ പ്രചോ॑ദയാത് । (Ref - TS 1.5.6.4)

2.4.4. ഓഷ്ടകർണോപസ്തർഗ്ഗം

അവ്യധമസൗ സൗമ്യ പ്രാണസ്യാം മേ ഗോപായ || 14

ബ്രഹ്മണ ആണീ സ്ഥഃ || 15

(തമഗേ അയാഽസി ചതാരി ച) (K4) (14)

2.5 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.5.1. ദണ്ഡാദാനം

സുശ്രവഃ സുശ്രവസം മാ കുരു യഥാ ത്വച്ഛുശ്രവഃ
 സുശ്രവാ അസ്യേവമഹച്ഛുശ്രവഃ സുശ്രവാ ഭൂയാസം
 യഥാ ത്വച്ഛുശ്രവഃ സുശ്രവോ ദേവാനാം
 നിധിഗോപോഽസ്യേവമഹം ബ്രാഹ്മണാനാം ബ്രഹ്മണോ
 നിധിഗോപോ ഭൂയാസം || 1

2.5.2. കുമാരവാചനം ഉത്ഥാപനം ആദിത്യോപസ്ഥാനം ഹസ്തിഗ്രഹണം ച.

സ്മൃതം ച മേഽസ്മൃതം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 2
 നിന്ദാ ച മേഽനിന്ദാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 3
 ശ്രദ്ധാ ച മേഽശ്രദ്ധാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 4
 വിദ്യാ ച മേഽവിദ്യാ ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 5
 ശ്രുതം ച മേഽശ്രുതം ച മേ തന്മ ഉഭയം വ്രതം 6

സത്യം ച മേഽന്യുതം ച മേ തന്മ ഉദയം വ്രതം 7

തപശ്ച മേഽതപശ്ച മേ തന്മ ഉദയം വ്രതം 8

വ്രതം ച മേഽവ്രതം ച മേ തന്മ ഉദയം വ്രതം 9

യദ് ബ്രഹ്മണാനാം ബ്രഹ്മണി വ്രതം,

യദഗ്നേഃ സേന്ദ്രസ്യ സപ്രജാപതികസ്യ സദേവസ്യ
സദേവരാജസ്യ സമനുഷ്യസ്യ സമനുഷ്യരാജസ്യ
സപിതൃകസ്യ സപിതൃരാജസ്യ സഗന്ധർവാഹ്നരസ്തസ്യ ।

യന് ആത്മന് ആത്മനി വ്രതം തേനാഹുഃ സർവ്വവ്രതോ
ഭൂയാസം ॥ 10

ഉദായുഷാ സ്വായുഷോദോഷധീനാഹുഃ രസേനോത്-
പർജന്യസ്യ ശുഷേണോദസ്ഥാ-മമൃതാഹുഃ അനു ॥ 11

തച്ചക്ഷുർ-ദേവഹിതം പുരസ്താഹ്നുക്രമുച്ഛരത് ।

പശ്യേമ ശരദഃ ശതം ജീവേമ ശരദഃ ശതം നന്ദാമ ശരദഃ ശതം
മോദാമ ശരദഃ ശതം ഭവാമ ശരദഃ ശതം ശൃണവാമ ശരദഃ
ശതം പ്രബ്രവാമ ശരദഃ ശത മജീതാഃ സ്യാമ ശരദഃ ശതം

ജ്യോക്ത॑ സൂ॒ര്യം ഭൂ॒ശേ ॥ 12

യ॑സ്മിൻ ഭൂ॒തം ച॑ ഭ॒വ്യം ച॑ സ॒ർവേ॑ ലോ॒കാഃ സ॒മാഹി॑താഃ ।
തേന॑ ഗൃ॒ഹ്ണാമി॑ താമ॒ഹം മ॒ഹ്യം ഗൃ॒ഹ്ണാമി॑ താമ॒ഹം
പ്ര॒ജാപ॑തിനാ താ മ॒ഹ്യം ഗൃ॒ഹ്ണാമ്യ॑സൗ ॥ 13

(സു॒ശ്രവഃ॑ സു॒ശ്രവ॑സമ॒ഷ്ടൗ) (K5) (8)

2.6 ഉപനയനമന്ത്രാഃ

2.6.1 സമിദാധാനം

പ॒രി താ॑ഽഗ്നേ പ॒രി മൃ॒ജാമൃ॑യാൺ ച॒ ധനേ॑ന ച ।

സു॒പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒ജയാ॑ ഭൂ॒യാസ॑ഃ സു॒വീരോ॑ വീ॒രൈഃ സു॒വർചാ॑
വർച॑സാ സു॒പോഷഃ॑ പോ॒ഷൈഃ സു॒ഗൃഹോ॑ ഗൃ॒ഹൈഃ
സു॒പതിഃ॑ പ॒ത്യാ സു॒മേധാ॑ മേ॒ധയാ॑ സു॒ബ്രഹ്മാ॑
ബ്ര॒ഹ്മചാ॑രിഭിഃ ॥ 1

അ॒ഗ്നയേ॑ സമി॒ധമാഹാ॑ർഷം ബൃ॒ഹതേ॑ ജാത॒വേദ॑സേ യഥാ
താമ॑ഗ്നേ സമി॒ധാ സമി॑ദ്ധ്യസ് ഏ॒വം മാ॑മായു॒ഷാ വർച॑സാ
സ॒ന്യാ മേ॒ധയാ॑ പ്ര॒ജയാ॑ പശു॒ഭിർ ബ്ര॒ഹ്മവർച॑സേനാ॒ന്നാഭ്യേ॑ന
സമേ॒ധയ॑ സ്വാഹാ ॥ 2

ഏ॒യോഽസ്യേ॒ധിഷീ॑മഹി സ്വാഹാ ॥ 3

സമിദസി സമേധിഷീമഹി സ്വാഹാ || 4

തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹി സ്വാഹാ || 5

അപോ അദ്യാന്വാചാരിഷ്യ രസേന സമസ്യക്ഷമഹി ।
പയസ്വാച് അഗ്ന ആഗമന്തം മാ സച്സ്യജ വർചസാ
സ്വാഹാ || 6

സം മാഽഗേ വർചസാ സ്യജ പ്രജയാ ച ധനേന ച
സ്വാഹാ || 7

വിദ്യുന്മേ അസ്യ ദേവാ ഇന്ദ്രോ വിദ്യാമ് സഹർഷിഭിഃ
സ്വാഹാ () || 8

അഗ്നയേ ബൃഹതേ നാകായ സ്വാഹാ || 9

ദ്യാവാപൃഥിവീദ്യാഃ സ്വാഹാ || 10

ഏഷാ തേ അഗ്നേ സമിത്തയാ വർദ്ധസ്വ ചാപ്യായസ്വ ച
തയാഽഹം വർധമാനോ ഭൂയാസമാപ്യായമാനശ്ച സ്വാഹാ || 11

യോ മാഽഗേ ഭാഗിനച് സന്തമമാഭാഗം ചികീർഷത്യഭാഗമഗ്നേ

തം കുരു മാമഗേ ഭാഗിനം കുരു സ്വാഹാ || 12

സമിധമാധായാഗേ സർവ്വവ്രതോ ഭൂയാസൗ സ്വാഹാ || 13

2.6.2 സംശാസനം വാസസ ആദാനം ച.

ബ്രഹ്മചാര്യസ്യപോഽശാന കർമ്മ കുരു മാ സുഷുപ്താഃ ।

ഭിക്ഷാചര്യം ചരാചാര്യായീനോ ഭവ || 14

യസ്യ തേ പ്രഥമവാസ്യഃ ഹരാമസ്തം ത്വാ വിശേഽ അവന്തു
ദേവാഃ । തന്ത്വാ ഭ്രാതരഃ സുവൃദ്ധോ വർധമാനമനു ജായന്താം
ബഹവഃ സുജാതം || 15

(ഉപനയനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(സഹ ജ്ഞിഭിസ്ത്വാഹാ നവ ച) (K6) (19)

2.7 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.7.1. സമിധാദാനം

ഇമൗ സ്തോമമർഹതേ ജാതവേദസേ രഥമിവ സംമഹേമാ
മനീഷയാ । ഭദ്രാ ഹി നഃ പ്രമതിരസ്യ സപ്തസദ്യഗേ സഖ്യേ
മാ രിഷാമാ വയം തവ || 1

2.7.2. ക്ഷുര കർമ്മ

ത്ര്യായുഷം ജമദഗ്നേഃ കശ്യപസ്യ ത്ര്യായുഷം ।
യദ്-ദേവാനാം ത്ര്യായുഷം തന്മേ അസ്തു ത്ര്യായുഷം || 2

ശി॒വോ॑ നാ॒മാ॒സി॒ സ്വ॒ധി॒തി॒സ്തേ॑ പി॒താ॑ നമ॒സ്തേ॑ അ॒സ്തേ॒
മാ॒ മാ॑ ഹി॒ഷ്ഠീ॑ ॥ 3

ഉ॒ഷ്ണേ॑ന॒ വായ॑വു॒ദകേ॑നേതൃ॒ഷഃ { } । (4 to 11)

Expansion for – ഉ॒ഷ്ണേ॑ന॒ വായ॑വു॒ദകേ॑നേതൃ॒ഷഃ

ഉ॒ഷ്ണേ॑ന॒ വായ॑വു॒ദകേ॑നേ॒ഹൃദി॑തിഃ കേ॒ശാൻ॑ വ॒പതു॑ ॥ 4

ആ॒പ॒ ഉ॒ന്ദന്തു॑ ജീ॒വസേ॑ ദീ॒ർഘാ॑യു॒തായ॑ വർ॒ചസേ॑ ।
ജ്യോ॒ക്ച്വ॑ സൂ॒ര്യം॑ ദൃ॒ശേ ॥ 5

യേ॒നാ॒വ॒പഥ്॑ സ॒വിതാ॑ ക്ഷു॒രേണ॑ സോ॒മസ്യ॑ രാജേ॒ന്താ
വരു॑ണ॒സ്യ വി॒ദ്വാൻ॑ । തേ॒ന ബ്ര॑ഹ്മാ॒ണോ
വ॒പതേ॑ദമ॒സ്യായു॑ഷ്മാൻ ജര॑ദ॒ഷ്ടിർ. യ॒ഥാ॒സ॒ദയ॑മ॒സൗ ॥ 6

യേ॒ന പു॒ഷാ ബൃ॑ഹ॒സ്തതേ॑രഗ്നേ॒രിന്ദ്ര॑സ്യ ചാ॒യുഷേ॑ഽവ॒പത് ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യാ॑യ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 7

യേ॒ന ദൃ॒യശ്ച॑രാ॒ത്യയം॑ ജ്യോ॒ക്ച്വ॑ പശ്യാ॒തി സൂ॒ര്യം॑ ।
തേ॒നാ॒സ്യായു॑ഷേ॒ വപ॑ സൗ॒ശ്ലോക്യാ॑യ സ്വ॒സ്തയേ॑ ॥ 8

യേന പുഷാ ബൃഹസ്സതേരഗേരിന്ദ്രസ്യ ചായുഷേഽവപത് |
തേന തേ വപാമ്യസാവാധുഷാ വർചസാ യഥാ ജ്യോഖ്
സുമനാ അസാഃ || 9

യത് ക്ഷുരേണ മർചയതാ സുപേശസാ വപ്രോ വപസി
കേശാൻ | ശുന്ധി ശിരോ മാഽസ്യായുഃ പ്രമോഷീഃ || 10

ഉപായ കേശാൻ. വരുണസ്യ രാജേന്താ ബൃഹസ്സതിഃ
സവിതാ സോമോ അഗ്നിഃ | തേഭ്യോ നിധാനം ബഹുധാ
ഽനവിന്ദ-ന്നന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ സുവഃ || 11

(Ref - EAK 2.1.1)

2.7.3. മേഖലായാ ഉപജൂഹനം

ഇദമഹ-മമുഷ്ടാ-മുഷ്ടായണസ്യ പാപ്മാന-
മുപഗൃഹാമ്യുത്തരോഽസൗ ദിഷദ്ഭ്യഃ || 12

2.7.4. സ്നാന മന്ത്രാഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രോ { } 13 to 15,

Expansion for - ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവ ഇതി തിസ്രഃ

ആപോ ഹി ഷ്ടാ മയോഭുവസ്താ ന ഊർജേ ദധാതന |

മഹേ രണായ ചക്ഷസേ || 13

യോ വഃ ശിവതമോ രസസ്തസ്യ ഭാജയതേഹ നഃ ।

ഉശതീരിവ മാതരഃ ॥ 14

തസ്മാ അരം ഗമാമ വോ യസ്യ ക്ഷയാ യ ജിന്വഥ ।

ആപോ ജനയഥാ ച നഃ ॥ 15 (Ref - TS 4.1.5.1)

ഹിർണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ ഇതി തിസ്രഃ { } ॥ 16 to 18

Expansion for – ഹിർണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ

ഇതി തിസ്രഃ { } ॥ 16–18

ഹിർണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ

യാസിന്ദ്രഃ । അഗ്നിം യാ ഗർഭം ദധിരേ വിരൂപാസ്താ ന

ആപഃ ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 16

യാസാഽ രാജാ വരുണോ യാതി മധ്യേ സത്യാനുതേ

അവപശ്യൻ ജനാനാം । മധുശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ

പാവകാസ്താ ന ആപഃ ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 17

യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ

ബഹുധാ ഭവന്തി । യാഃ പൃഥിവീം പയസോന്വന്തി ശുക്രാസ്താ

ന ആപഃ ശൗ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ 18 (Ref - TS 5.6.1.1)

2.7.5. ദന്തധാവമം വാസഃ പരിധാനം ച.

അന്നാദ്യായ വൃഹദ്ധം ദീർഘായുരഹമന്നാദോ ഭൂയാസം ।
 സോമോ രാജാ യമാഗമത്സ മേ മുഖം പ്രവേക്ഷ്യതി ഭഗേന
 സഹ വർചസാ () ॥ 19

സോമസ്യ തനുരസി തനുവം മേ പാഹി സ്വാ മാ
 തനുരാവിശ ॥ 20

2.7.6. ദേവതാഭ്യശ്ചന്ദനപ്രദാനം.

നമോ ഗ്രഹായ ചാഭിഗ്രഹായ ച 21

നമഃ ശാകജം ജഭാഭ്യാം 22

നമസ്താഭ്യോ ദേവതാഭ്യോ യാ അഭിഗ്രാഹിണീഃ ॥ 23

2.7.7. ആത്മനോഽനുലേപഃ

അഹ്നരഃ സു യോ ഗന്ധോ ഗന്ധർവേഷു ച യദ്യശഃ ।
 ദൈവോ യോ മാനുഷോ ഗന്ധഃ സ മാ ഗന്ധഃ സൂരഭിർ
 ജുഷതാം ॥ 24

2.7.8. ഉദപാത്രേ സൗവർണമണിപരിപ്ലാവനം

ഇയമോഷധേ ത്രായമാണാ സഹമാനാ സഹസ്വതീ ।
 സാ മാ ഹിരണ്യവർചസം ബ്രഹ്മവർചസിനം മാ കരോതു ॥ 25

2.7.9. ഗ്രീവാസ്യാബന്ധനം

അപാശോഽസ്യുരോ മേ മാ സച് ശാരീഃ ശിവോ-മോപ
തിഷ്ഠസ്വ ദീർഘായുതായ ശതശാരദായ ।
ശതച് ശരദ്ഭ്യ ആയുഷേ വർചസേ ജീവാന്തൈ പുണ്യായ ॥ 26

2.7.10. വാസസഃ പരിധാനം

രേവതീസ്ത്വാ വൃക്ഷ്ണന്നിത്യേതാഃ { } ॥ 27 to 32

Expansion for - രേവതീസ്ത്വാ വൃക്ഷ്ണൻ

രേവതീസ്ത്വാ വൃക്ഷ്ണൻ കൃത്തികാശ്ചാകൃന്തഃസ്ത്വാ ।
ധിയോഽവയന്നവഗ്നാ അവുഞ്ജൻമ-സഹസ്രമന്താച് അ
ഭിതോ അയച്ഛൻ ॥ 27

ദേവീർ ദേവായ പരിധീ സവിത്രേ ।
മഹത്തദാ-സാമഭവൻ-മഹിത്വനം ॥ 28

യാ അകൃന്തന്നവയൻ. യാ അതന്നത യാശ്ച
ദേവീരന്താനഭിതോ-ഽഭന്ത । താസ്ത്വാ ദേവീർ-ജരസേ
സംവൃയന്തായുഷ്ഠാനിദം പരിധമ്സ്വ വാസഃ ॥ 29

പരിധത്ത ധത്ത വാസസൈനച് ശതായുഷം കൃണുത
ദീർഘമായുഃ । ബൃഹസ്പതിഃ പ്രായച്ഛദ്-വാസ് ഏതമ്സോമാ

യ രാജേ॑ണ പ॒രിയാ॑തവാ ഉ ॥ 30

ജ॒രാഃ ഗ॒ച്ഛാ॑സി പ॒രിധ॑മ്സ്വ വാ॒സോ ഭ॒വാ കൃ॑ഷ്ടീനാ-
മ॒ഭിശ॑സ്തീപാവാ । ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ ശ॒രഭഃ॑ സു॒വർചാ॑ രാ॒യശ്ച॑
പോ॒ഷമു॑പ സം॒വ്യയ॑സ്വ ॥ 31

പ॒രിഭം വാ॒സോ അ॑ധി॒ധാഃ സ്വ॑സ്തയേ-ഭൂ॒രാപീ॑നാ-
മ॒ഭിശ॑സ്തീപാവാ । ശ॒തം ച॑ ജീ॒വ ശ॒രഭഃ॑ പു॒രുചീ॑ർ.വ॒സുനി॑
ചാ॒ര്യോ വി॑ഭജാ॒സി ജീ॑വൻ ॥ 32 (Ref - EAK 2.2.4.)

(സഹ വർചസാ നവ ച) (K7) (19)

2.8 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.8.1. ഹോമഃ

ആ॒യുഷ്യം॑ വർച॒സ്യച്ഛു॑ സു॒വീര്യ॑ച്ഛു॑ രാ॒യസ്പോ॑ഷ-മൗദ്ദി॒ദ്യം ।
ഇ॒ദച്ഛു॑ ഹി॒രണ്യം॑ ജൈ॒ത്രയാ॑വിശ॒താം മാം ॥ 1

ഉ॒ച്ചൈ॒ർവാ॒ദി പു॑തനാജി സ॒ത്രാസാ॑ഹം ധ॒നഞ്ജ॑യം । സ॒ർവാഃ
സ॒മൃദ്ധീ॑ർ. ഋ॒ദ്ധയോ॑ ഹി॒രണ്യേ॒ഽസ്തി॑ൻമ് സ॒മാഹി॑താഃ ॥ 2

ശു॒നമ॑ഹച്ഛു॑ ഹി॒രണ്യ॑സ്യ പി॒തൂരി॑വ നാമാ॒ഗ്രഭൈ॑ഷം ।
തം മാ॑ ഹി॒രണ്യ॑വർച॒സം പു॑രു॒ഷു പ്രി॑യം കൂ॒രു ॥ 3

പ്രിയം മാ ദേവേഷു കുരു പ്രിയം മാ ബ്രഹ്മണേ കുരു ।

പ്രിയം ഹിശ്യേഷു ശൂദ്രേഷു പ്രിയച് രാജസു മാ കുരു ॥ 4

യാ തിരശ്ചീ നിപദ്യസേഹം ഹിധർണീ ഇതി ।

താം ത്വാ ഘൃതസ്യ ധാരയാ യജേ സച്ഛരാധനീമഹം () ॥ 5

സച്ഛരാധന്യേ ദേവൈ സ്വാഹാ ॥ 6,

പ്രസാധന്യേ ദേവൈ സ്വാഹാ ॥ 7

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ രാശ്രൂസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സച്ഛസൃജാമസി ॥ 8

2.8.2. സ്രഗ്ബന്ധനം

ശുഭികേ ശിര ആ രോഹ ശോഭയന്തീ മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി മമ ശോഭയ ഭൂയാച്ഛസം ച ഭഗം കുരു ॥ 9

യാമാഹരജ്ജമദഗ്നിഃ ശ്രദ്ധായൈ കാമായാന്യേ ।

ഇമാം താമപി നഹേഽഹം ഭഗേന സഹ വർചസാ ॥ 10

2.8.3. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ

യദാഞ്ജനം ത്രൈകകുദം ജാതച് ഹിമവത ഉപരി ।

തേന വാമാഞ്ജേ തേജസേ വർചസേ ഭഗായ ച ॥ 11

(സുഗ്രാധ്വാനീമഹം നവ ച) (K8) (19)

2.9 സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ

2.9.1. ആഞ്ജനമന്ത്രഃ

മയി പർവതപുരുഷം 1, മയി പർവതവർചസം 2,
മയി പർവതഭേഷജം 3, മയി പർവതായുഷം ॥ 4

2.9.2. അദർശവേഷണ ഉപാനദ്ഗ്രഹണ ദണ്ഡാദാൻ ദിഗുപസ്ഥാന നക്ഷത്രചന്ദ്രോപസ്ഥാനാനി.

യന്മേ വർചഃ പരാഗതമാത്മാന-മുപതിഷ്ഠതി ।
ഇദം തത്പുനരാദദേ ദീർഘായുതായ വർചസേ ॥ 5

പ്രതിഷ്ഠേ സ്ഥോ ദേവതാനാം മാ മാ സന്താപ്തം ॥ 6

പ്രജാപതേഃ ശരണമസി ബ്രഹ്മണഃ ഛദിർ-വിശ്വജനസ്യ
ഛായാഽസി സർവതോ മാ പാഹി ॥ 7

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതുഃ പ്രസവേഽശിനോർ ബാഹുഭ്യാം
പൃഷ്ണോ ഹസ്താഭ്യോമാദദേ ദിഷതോ വധായേന്ദ്രസ്യ
വജ്രോഽസി വാർത്ഥ്യഃ ശർമ മേ ഭവ യത്പാപം
തന്നിവാദയ ॥ 8

ദേവീഃ ഷഡുർവീർ ഇത്യേഷാ । (9-10) { }

Expansion for - ദേവീഃ ഷഡുർവീർ ഇത്യേഷാ .

ദേവീഃ ഷഡുർവീരുരുൺഃ കൃണോത വിശോ ദേവാ സ
ഇഹ വീരയദ്ധം || 9

മാഹാസ്തഹി പ്രജയാ മാ തനുഭിർമാ രധാമ ദിഷതേ സോമ
രാജൻ || 10 (Ref - TS 4.7.14.2)

സമാവർത്തനമന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ

2.9.3. മധുപർകമന്ത്രാഃ

രാശ്രദ്ധ്യദസ്യാ-ചാര്യാസന്ദീ മാ തദ്യോഷഃ 11

രാശ്രദ്ധ്യദസി സമ്രാധാസന്ദീ മാ തദ്യോഷഃ 12

രാശ്രദ്ധ്യദസ്യധിപത്യാസന്ദീ മാ തദ്യോഷം || 13

ആപഃ പാദാവനേജനീർ ദിഷന്തം നാശയന്തു മേ ।

അസ്തിൻ കുലേ ബ്രഹ്മവർചസ്യസാനി () || 14

മയി മഹോ മയി യശോ മയീന്ദ്രിയം വീര്യം || 15

ആ മാ ഹസന്തം. യശസാ വർചസാ സപ്സ്യജ പയസാ
തേജസാ ച । തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കൂർവധിപതിം
പശൂനാം || 16

വിരാജോ ദോഹോഽസി വിരാജോ ദോഹമശീയ മമ പദ്യായ
വിരാജ || 17

സമുദ്രം വഃ പ്രഹിണോമി സ്വാം യോനിമപിഗച്ഛത |
അച്ഛിദ്രഃ പ്രജയാ ഭൂയാസം മാ പരാസേചി മത്പയഃ || 18
(അസാനി ഷട്ച) (K9) (16)

2.10 മധുപർകമന്ത്രാഃ

2.10.1. മധുപർകമന്ത്രാഃ

ത്രയൈ വിദ്യായൈ യശോഽസി യശസോ യശോസി
ബ്രഹ്മണോ ദീപീരസി |
തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം പശൂനാം || 1

ആ മാ ഗന്നിത്യേഷാ { } || 2

Expansion for – ആ മാ ഗൻ

ആ മാ ssഗൻ. യശസാ വർചസാ സഷ്ടസൃജ പയസാ
തേജസാ ച | തം മാ പ്രിയം പ്രജാനാം കുർവധിപതിം
പശൂനാം || 2 (Ref - EAK 2.9.16)

അമൃതോപസ്തരണമസ്യ 3 , മൃതാപിധാനമസി || 4

യന്മധുനോ മധവ്യം പരമന്നാദ്യം വീര്യം ।

തേനാഹം മധുനോ മധവ്യേന പരമേണാന്നാദ്യേന വീര്യേണ
പരമോഽന്നാദോ മധവ്യോഽസാനി ॥ 5

ഗൗരസ്യപഹതപാപ്മാഽപ പാപ്മാനം ജഹി മമ ചാമുഷ്യ ച ।
അഗ്നിഃ പ്രാശ്നാതു പ്രഥമഃ സ ഹി വേദ യഥാ ഹവിഃ ॥ 6

(അനഷ്ട) അരിഷ്ടമസ്മാകം കൃണ്വൻ ബ്രാഹ്മണോ
ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ ॥ 7

യജ്ഞോ വർദ്ധതാം യജ്ഞസ്യ വൃദ്ധിമനു
വർദ്ധാപചിതിരസ്യ-പചിതം മാ കൂർവപചിതോഽഹം
മനുഷ്യേഷു ഭൂയാസം () ॥ 8

ഗൗർ-ധേനുഭവ്യാ 9 , മാതാ രുദ്രാണാം ദുഹിതാ വസൂനാഽ
സ്വസാഽഽദിത്യാനാ-മമൃതസ്യ നാഭിഃ (10) ।
പ്രണു വോചം ചികിതുഷേ ജനായ മാ ഗാമനാഗാമദിതിം
വധിഷ്ട ॥ 10

പിബതുദകം തൃണാനൃത്തു । ഓമുഥ്സ്യജത ॥ 11

ഭൂതം (സുഭൂതം) | 12 സാ വിരാട് || 13

തന്മാ ക്ഷായി തസ്യ തേശീയ തന്മ ഊർജം ധാഃ |

ഓം കല്പയത || 14

(ഭൂയാസമഷ്ടൗ ച) (K10) (18)

2.11 സീമനോനയനം

2.11.1. ഹോമമന്ത്രാഃ

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി ചതസ്രോ 1 to 4 { }

യസ്ത്വാ ഹൃദാ കീരിണേതി ചതസ്രഃ | 5 to 8 { }

ഭൂർഭുവസ്സുവോ 9,

രാകാമഹം 10 { }, യാസ്മൈ രാകേ || 11 { }

Expansion for – ധാതാ ദദാതു നോ രയിമിതി 4

ധാതാ ദദാതു നോ രയിമീശാനോ ജഗതസ്സതിഃ |

സ നഃ പൂർണേന വാവനത് || 1

ധാതാ പ്രജായാ ഉത രായ ഇൗശേ ധാതേദം റീശം

ഭുവനം ജജാന | ധാതാ പുത്രം യജമാനായ ദാതാ തസ്മാ

ഉ ഹവ്യം ഘൃതവദിധേമ || 2

ധാ॒താ ദ॒ദാതു॑ നോ॒ രയി॑ം പ്രാ॒ചീം ജീ॒വാതു॑മ॒ക്ഷി॒താം ।
 വ॒യം ദേ॒വസ്യ॑ ധീ॒മഹി॑ സുമ॒തിഃ സ॒ത്യരാ॑ധ॒സഃ ॥ 3

ധാ॒താ ദ॒ദാതു॑ ദാ॒ശുഷേ॑ വ॒സ്മിനി॑ പ്ര॒ജാകാ॑മായ മീ॒ഡുഷേ॑
 ദു॒രോ॒ണേ । ത॒സ്മൈ ദേ॒വാ അ॒മൃതാഃ॑ സം॒വൃ॒യന്താം॑ വി॒ശ്വേ
 ദേ॒വാസോ॑ അ॒ഭി॒തിഃ സ॒ജോഷാഃ॑ ॥ 4 Ref - TS 3.3.11.2

Expansion for – യസ്താ ഹൃദാ കീരിണാ

യസ്താ॑ ഹൃ॒ദാ കീ॒രി॒ണാ മ॒ന്യമാ॑നോ മ॒ർത്യം മ॒ർത്യോ
 ജോ॒ഹവീ॑മി । ജാ॒തവേ॑ദോ യശോ॑ അ॒സ്മാസു॑ ധേ॒ഹി
 പ്ര॒ജാഭി॑രഗേ॒ അ॒മൃത॑ത്വമ॒ശ്യാം ॥ 5

യ॒സ്മൈ താ॑ഃ സൂ॒ക്യതേ॑ ജാ॒തവേ॑ദ ഉ ലോ॒കമ॑ഗേ കൃ॒ണവഃ॑
 സ്വേ॒യാനം॑ । അ॒ഗ്നിന॑ഃ സ പു॒ത്രി॒ണം വീ॒രവ॑ന്തം ഗോ॒മന്ത॑ഃ
 ര॒യിം ന॑ശതേ സ്വ॒സ്തി ॥ 6

തേ॒ സു പു॑ത്ര ശ॒വസോ॑ഽവൃ॒ത്രൻ കാമ॑ കാ॒തയഃ॑ ।
 ന താ॑മി॒ന്ദ്രാതി॑ രി॒ച്യതേ॑ ॥ 7

ഉക്ഥ-ഉക്ഥേ സോമ ഇന്ദ്രം മമാദ നീമേനീമേ മഘവാൻ
 സുതാസഃ । യദീഴ് സബായഃ പിതരം ന പുത്രാഃ
 സമാനദക്ഷാ അവസേ ഹവന്തേ ॥ 8 Ref - TS 1.4.46.1

Expansion for – രാകാമഹം 10, യാസ്മൈ രാകേ 11

രാകാമഹഃ സുഹവാഃ സുഷുതീ ഹുവേ ശൃണോതു നഃ
 സുഭഗാ ബോധതു മ്ഞാ । സീവൃതപഃ
 സുചയാഃ ചിദൃമാനയാ ദദാതു വീരഃ ശതദായമുക്ഥം ॥ 10

യാസ്മൈ രാകേ സുമതയഃ സുപേശസോ യാദിർദദാസി
 ദാശുഷേ വസൂനി । താദിർനോ അദ്യ സുമനാ ഉപാഗഹി
 സഹസ്രപോഷഃ സുഭഗേ രരാണാ ॥ 11 Ref -TS 3.3.11.5

2.11.2 വീണാഗാനമന്ത്രൗ

യൗഗന്ധരീരേവ നോ രാജേതി സാൽവീരവാദിഷുഃ ।
 വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണ യമുനേ തവ ॥ 12

സോമ ഏവ നോ രാജേത്യാഹുർ ബ്രാഹ്മണീഃ പ്രജാഃ ।
 വിവൃത്തചക്രാ ആസീനാസ്തീരേണാസൗ തവ ॥ 13

2.11.3 പുംസവനം

പു॒ച്ഛ॑സു॒വന॑മ॒സി || 14

2.11.4 ക്ഷിപ്രം സവനം

ആ॒ഭി॒ഷ്ടാ॒ഹം ദ॒ശഭി॑-ര॒ഭിമൃ॑ശാമി ദ॒ശമാ॑സ്യായ സു॒തവേ॑ || 15

യ॒ഥൈ॒വ സോ॑മഃ പ॒വതേ॑ യ॒ഥാ സ॒മുദ്ര॑ ഏ॒ജതി॑ । ഏ॒വം തേ
ഗ॒ർഭ ഏ॒ജതു॑ സ॒ഹ ജ॒രായു॑ണാ നി॒ഷ്ക്രമ്യ॑ പ്ര॒തിതി॑ഷ്ഠതായു॒ഷി
ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച॒സി യശ॑സി വീ॒ര്യേ॑ന്നാഭ്യേ () || 16

ദ॒ശ മാ॑സാം ച ശ॒യാനോ॑ ധാ॒ത്രാ ഹി ത॒ഥാ കൃ॒തം ।
ഐ॒തു ഗ॒ർഭോ അ॑ക്ഷി॒തോ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ || 17

ആ॒യമ॑നീ॒ര്യമ॑യത ഗ॒ർഭമാ॑പോ ദേ॒വീഃ സ॒ർവ്വതീഃ॑ ।
ഐ॒തു ഗ॒ർഭോ അ॑ക്ഷി॒തോ ജീ॒വോ ജീ॑വ॒ന്ത്യാഃ || 18

2.11.5 ജരായുണാഽവാക്പതനേ യജുർഭൂമവോക്ഷണം

തി॒ലദേ॑വ പ॒ദ്യസ്വ॑ ന മാ॒ച്ഛ॑സ॒മസി॑ നോ॒ദലം॑ ।
സ്ഥ॒വിത്ര്യ॑വ॒പദ്യ॑സ്വ ന മാ॒ച്ഛേ॑ഷു ന സ്താ॒വസു॑ ന
ബ॒ദ്ധ॑മ॒സി മജ॑ജസു || 19

നി॒രൈ॑തു പൃ॒ശ്ണി ശേ॑വ॒ലച്ഛു॑ശുനേ ജ॒രായ॑ത്തവേ || 20

(ജാത കർമ്മ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.11.6. ജാത കർമ്മ (2.11.6 full, 2.12 full , 2.13 part)

ദിവസ്സുരീത്യേഷോഽനുവാകഃ । 21-31 { }

Expansion for – ദിവസ്സുരി

ദിവസ്സുരി പ്രഥമം ജജ്ഞേ അഗ്നിരസ്മദ് ദിതീയം പരി
ജാതവേദാഃ । തൃതീയമസ്തൂ നൃമണാ അജസ്രമിന്ധാന
ഏനം ജരതേ സ്വാധീഃ ॥ 21

വിദ്മാ തേ അഗ്നേ ത്രേധാ ത്രയാണി വിദ്മാ തേ സദ്മ
വിഭൃതം പുരുത്രാ । വിദ്മാ തേ നാമ പരമം ഗൃഹാ യദ്-
വിദ്മാ തമുഥ്സം യത ആജഗന്മ ॥ 22

സമുദ്രേ ത്വാ നൃമണാ അസ്താന്തർനൃചക്ഷാ ഞായേ ദിവോ
അഗ്ന ഊധന് । തൃതീയേ ത്വാ രജസി തസ്ഥിവാച്
സമൃതസ്യ യോനൗ മഹിഷാ അഹിന്വന് ॥ 23

അക്രന്ദഗ്നിഃ സ്തനയന്നിവ ദൃൗഃ ക്ഷാമാ രേരിഹദ്-വീരൂധഃ
സമഞ്ജന് । സദ്യോ ജജ്ഞാനോ വി ഹീമിദ്ധോ അഖ്യദാ
രോദസി ഭാനുനാ ഭാത്യന്തഃ ॥ 24

ഉ॒ശിക് പാവ॑കോ അ॒രതിഃ സു॒മേ॒ധാ മ॒ർതേ॒ഷ്വഗ്നി॑രമൃ॒തോ
നി ധാ॑യി । ഇ॒യർതി॑ ധൃ॒മമ॑രു॒ഷം ഭരി॑ദ്ഭു॒ച്ഛുക്രേ॑ൺ ശോ
ചി॒ഷാ ദ്യാ॑മി॒നക്ഷ॑ത് ॥ 25

വി॒ശ്വസ്യ॑ കേ॒തുർഭു॑വ॒നസ്യ॑ ഗർഭ॑ ആ രോ॒ദസീ
അ॒പൃണാ॑ജ്ജായമാ॒നഃ । വീ॒ഡും ചി॑ദ്ദ്രി॒മഭി॑നത് പരാ॒യൻ
ജ॒നാ യദ॑ഗ്നി॒മയ॑ജന്ത പ॒ഞ്ച ॥ 26

ശ്രീ॑ണാമു॒ദാരോ॑ ധരു॒ണോ ര॑യീ॒ണാം മ॑നീ॒ഷാണാം
പ്രാർപ॑ണഃ സോമ॒ഗോപാഃ॑ । വ॒സോഃ സു॒നൂഃ സ॒ഹസോ
അ॒ഹ്നു രാ॒ജാ വി ഭാ॒ത്യഗ്ര॑ ഉ॒ഷസാ॑മി॒ധാനഃ॑ ॥ 27

യ॒സ്യേ അ॒ഭ്യ കൃ॒ണവദ്-ഭ॑ദ്ദ്രശോ॒ചേഽപൃ॑പം ദേ॒വ
ഘൃ॒തവ॑ന്തമഗേ । പ്ര॒തം ന॑യ പ്ര॒തരാ॑ം വ॒സ്യോ അ॒ച്ഛാഭി
ദ്യു॒തം ദേ॒വഭ॑ക്തം യ॒വിഷു॑ ॥ 28

ആ തം ഭ॒ജ സൗ॑ശ്ര॒വസേ॑ഷ്വ॒ഗ്ന ഉ॒ക്ഥ-ഉ॒ക്ഥ ആ ഭ॒ജ
ശ॒സ്യമാ॑നേ । പ്രി॒യഃ സൂ॒ര്യേ പ്രി॒യോ അ॒ഗ്നാ
ഭ॒വാത്യു॑ജ്ജാതേ॒ന ഭി॒നദ॑ദ്യു॒ജ്ജനി॑ന്തൈഃ ॥ 29

താമഗേ യജമാനാ അനു ദൃൺ വിശ്വാ വസൂനി ദധിരേ
വാര്യാണി । തായാ സഹ ദ്രവിണമിച്ഛമാനാ വ്രജം
ഗോമന്തമുശിജോ വി വവ്രുഃ ॥ 30

ദൃശാനോ രുക്ത ഉർവ്വയാ വൃദ്യാദ-ദുർമർഷമായുഃ ശ്രിയേ
രുചാനഃ । അഗ്നിരമൃതോ അഭവദ്-വയോഭിര്യദേ നം
ദ്യാരജനയഥ് സുരേതാഃ ॥ 31 (Ref - TS 4.2.2.1)

അസ്തിന്നഹഃ സഹസ്രം പുഷ്ടാമ്യേധമാനസ്സേ വശേ ॥ 32
അങ്ഗാദങ്ഗാഥ്സം ഭവസി ഹൃദയാദധി ജായസേ () ।
ആത്മാ വൈ പുത്രനാമാഽസി സ ജീവ ശരദഃ ശതം ॥ 33
(അന്നാഭ്യ - ജായസ ഏകം ച) (K11) (21)

2.12 ജാത കർമ്മ

2.12.1 മൃധന്യവ്രഹ്മാനം

അശ്വം ഭവ പരശുർ ഭവ ഹിരണ്യമസ്ത്വതം ഭവ ।
പശൂനാം ത്വാ ഹികാരേണാഭിജിഹ്വാമ്യസൗ ॥ 1

2.12.2 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

മേധാം തേ ദേവഃ സവിതാ മേധാം ദേവീ സരസ്വതീ ।
മേധാം തേ അശ്വിനൗ ദേവാവാധത്താം പുഷ്കരസ്രജാ ॥ 2

2.12.3 പ്രാശനമന്ത്രാഃ

തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായുഗ്നിസ്തേജോ ദധാതു 3
 തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായിന്ദ്ര ഇന്ദ്രിയം ദധാതു 4
 തായി മേധാം തായി പ്രജാം തായി സൂര്യോ ഭ്രാജോ ദധാതു || 5

2.12.4 സ്രാപനമന്ത്രാഃ

ക്ഷേത്രിയൈ താ നിർ.ഋത്യൈ താ ദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി
 വരുണസ്യ പാശാത് | അനാഗസം ബ്രഹ്മണേ താ കരോമി
 ശിവേ തേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഉഭേ ഇമേ || 6

ശം തേ അഗ്നിഃ സഹാദ്ഭിർസ്തു ശം ദ്യാവാപൃഥിവീ
 സഹൗഷധീഭിഃ | ശമന്തരിക്ഷം സഹ വാതേന തേ ശം
 തേ ചതസ്രഃ പ്രദിശോ ഭവന്തു || 7

യാ ദൈവീശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശോ വാതപതീരഭി സൂര്യോ
 വിചഷ്ടേ () | താസാം താ ജരസ ആ ദധാമി പ്ര യക്ഷ്മ
 ഏതു നിർ.ഋതിം പരാചൈഃ || 8

അമോചി യക്ഷ്മാദ്-ദുരിതാദവർത്യൈ ദ്രുഹഃ പാശാൻ
 നിർ.ഋത്യൈ ചോദമോചി | അഹാ അവർതി-മവിദഥ്-
 സ്യോനമപ്യഭൂദ്-ഭദ്രേ സുകൃതസ്യ ലോകേ || 9

സുര്യമൃതം തമസോ ഗ്രാഹ്യം യദ്-ദേവാ അമൃഞ്ചൻ-
 നസ്യജൻ-വ്യേനസഃ । ഏവമഹമിമം ക്ഷേത്രിയാ-ജ്ജാമിശ്വ
 സാദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി വരുണസ്യ പാശാത് ॥ 10

2.12.5 പൃഷ്വാജ്യ പ്രാശനം

ഭൃസ്സാഹാ ഭുവസ്സാഹാ സുവസ്സാഹോഽ സ്വാഹാ ॥ 11
 (വിചന്ദേ ഷട്ച) (K12) (16)

2.13 ജാതകർമ്മ

2.13.1 മാതൂരങ്കേ കുമാരമാദധാതി

മാ തേ കുമാരഃ രക്ഷാ വധീന്മാ ധേനുർത്യാസാരിണീ ।
 പ്രിയാ ധനസ്യ ഭൂയാ ഏധമാനാ സ്വേ ഗൃഹേ ॥ 1

2.13.2 സ്തനം ധാപയതി

അയം കുമാരോ ജരാം ധയതു ദീർഘമായുഃ ।
 യസ്മൈ തപഃ സ്തന പ്രപ്യായായൂർ-വർചോ യശോ ബലം ॥ 2

2.13.3 പൃഥിവ്യഭിമർശനം

യദ്-ഭുമേർ. ഹൃദയം ദിവി ചന്ദ്രമസി ശ്രിതം ।
 തദുർവി പശ്യം മാഹം പൗത്രമഘഃ രുദം ॥ 3

യത്തേ॑ സു॒സീ॒മേ॒ ഹൃ॒ദയം॑ ധീ॒വദാ॑ഹം തത് പ്ര॒ജാപ॑തൗ ।
വേദാ॑മ തസ്യ॑ തേ വ॒യം മാ॑ഹം പൗ॒ത്രമ॑പച്ഛ് രു॒ദം ॥ 4

2.13.4 കുമാരാഭിമർശനം

നാമ॑യതി॒ ന രു॒ദതി॑ യത്ര॒ വയം॑ ധീ॒വദാ॑മസി യത്ര॒
ചാ॒ഭിമൃ॑ശാമസി ॥ 5

2.13.5 ശിരസു ഉദ്കുന്ദനിധാനം

ആ॒പഃ സു॒പ്തേഷു॑ ജാഗ്ര॒ത രക്ഷാ॑ഷ്സി നി॒രിതോ॑
നു॒ദദ്ധാ॑ം () ॥ 6

2.13.6 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

അ॒യം ക॒ലിം പ॒തയ॑ന്തൗ ശ്വാ॒നമി॑വോദ്-വൃ॒ദ്ധം ।
അ॒ജാം ധീ॒വാശി॑താമിവ മരു॒തഃ പര്യാ॑ദ്ധൗ സ്വാ॒ഹാ ॥ 7

ശ॒ണ്യേര॑മഃ ശ॒ണ്യീകേ॑ര ഉ॒ലൂഖ॑ലഃ ।
ചൃ॒വനോ॑ നശ്യ॒താദി॑തഃ സ്വാ॒ഹാ ॥ 8

അ॒യഃ ശ॒ണ്യോ മർക॑ ഉ॒പവീ॑ര ഉ॒ലൂഖ॑ലഃ ।
ചൃ॒വനോ॑ നശ്യ॒താദി॑തഃ സ്വാ॒ഹാ ॥ 9

കേ॒ശിനീഃ॑ ശ്വ॒ലോമി॑നീഃ॒ വജാ॑പോഽജോ॒പകാ॑ശിനീഃ ।
അ॒പേത॑ നശ്യ॒താദി॑തഃ സ്വാ॒ഹാ ॥ 10

മിശ്രവാസസഃ കൗബേരകാ രക്ഷാരാജേന പ്രേഷിതാഃ ।
 ഗ്രാമഃ സജാനയോ ഗച്ഛന്തിചന്തോ-പരിദാക്യതാൻമ്
 സ്വാഹാ () ॥ 11

ഏതാൻ-ഏതൈതാൻ-ഗൃഹ്ണീതേത്യയം ബ്രഹ്മണസ്സുത്രഃ ।
 താനഗ്നിഃ പര്യസരത്-താനിന്ദ്രസ്താൻ-ബൃഹസ്സതിഃ ।
 താനഹം വേദ ബ്രാഹ്മണഃ പ്രമൃശതഃ കൂടന്താൻ. വികേശാൻ
 ലംബനസ്തനാൻമ് സ്വാഹാ ॥ 12

(നിരിതോ നൃദ്ധൗ - സ്വാഹാ ത്രീണീ ച) (K13) (23)

2.14 ജാതകർമ്മ

2.14.1 ഫലീകരണമിശ്രസർഷപഹോമഃ

നക്തഞ്ചാരിണ ഉരസ്സേശാ-ഞ്ജലഹസ്താൻ-കപാലപാൻ ।
 പൂർവ ഏഷാം പിതേത്യുച്ചൈഃ ശ്രാവ്യകർണകഃ ।
 മാതാ ജഘന്യാ സർപതി ഗ്രാമേ വിധൂരമിച്ഛന്തി സ്വാഹാ ॥ 1

നിശീമചാരിണീ സ്വസാ സന്ധിനാ പ്രേക്ഷതേ കുലം ।
 യാ സ്വപന്തം ബോധയതി യസ്യൈ വിജാതായാം മനഃ ।
 താസാം താം കൃഷ്ണവർമ്മനേ ക്ലോമാനഃ ഹൃദയം യക്യത് ।
 അഗ്നേ അക്ഷീണി നിർദഹ സ്വാഹാ ॥ 2

പ്രവാസാദേലു കാരും

2.14.2 പുത്രസുഭിമന്ത്രണം

അങ്ഗാദങ്ഗാമ് സംഭവസി ഹൃദയാദധി ജായസേ ।
വേദോ വൈ പുത്രനാമാസി സജീവ ശരദഃ ശതം ॥ 3

2.14.3 മുര്യന്യവധ്രാണം

അശ്വാ ഭവേത്യേഷാ () ॥ 4 { }

Expansion for – അശ്വാ ഭവേത്യേഷാ

അശ്വാ ഭവ പരശുർ ഭവ ഹിരണ്യമസ്തൃതം ഭവ ।
പശൂനാം ത്വാ ഹികാരേണാഭിജിപ്രാമ്യസൗ ॥ 1

Ref – EAK 2.12.1

2.14.4 ദക്ഷിണേ കർണേ ജപഃ

അഗ്നിരായുഷ്യാനിതി പഞ്ച । 5 to 9 { }

Expansion for – അഗ്നിരായുഷ്യാനിതി പഞ്ച.

അഗ്നിരായുഷ്യാൻമസ വനസ്തിഭി രായുഷ്യാൻ തേനത്വാ
ഃഃയുഷ്യാഃഃയുഷ്യാന്തം കരോമി ॥ 5

സോമ ആയുഷ്യാൻമസ ഓഷധീഭിരായുഷ്യാൻ തേനത്വാ
ഃഃയുഷ്യാഃഃയുഷ്യാന്തം കരോമി ॥ 6

യജ്ഞ ആയുഷ്യാൻമ്സ ദക്ഷിണാഭിരായുഷ്യാൻ തേനത്യാ
 ട്ടയുഷാട്ടയുഷ്വന്തം കരോമി || 7

ബ്രഹ്മായുഷ്വത് തദ് ബ്രാഹ്മണൈ-രായുഷ്വത് തേനത്യാ
 ട്ടയുഷാട്ടയുഷ്വന്തം കരോമി || 8

ദേവാ ആയുഷ്വന്തസ്യേ മൃതേ-നായുഷ്വന്തസ്യേനത്യാ
 ട്ടയുഷാട്ടയുഷ്വന്തം കരോമി || 9 (Ref - TS 2.3.10.3)

2.14.5 കുമാര്യോ അഭിമന്ത്രണം

സർവ്വസാദാത്മനഃ സംഭൃതാഽസി സാ ജീവ ശരദഃ ശതം || 10

2.14.6 അന്നപ്രാശന മന്ത്രാഃ

ഭൂരപാം ത്വൗഷധീനാപ് രസം പ്രാശയാമി ശിവാസ്യ ആപ
 ഓഷധയഃ സന്ത്വനമീവാസ്യ ആപ ഓഷധയഃ സന്ത്വസൗ || 11

ഭൂവോഽപാപ്¹², സുവരപാം¹³,

ഭൂർഭൂവസ്സുവരപാം ത്വൗഷധീനാപ് രസം പ്രാശയാമി
 ശിവാസ്യ ആപ ഓഷധയഃ സന്ത്വനമീവാസ്യ ആപ ഓഷധയഃ
 സന്ത്വസൗ || 14

2.14.7 ചൗള മന്ത്രാഃ

ഉഷ്ണ വായവുദകേനേത്യേഷഃ || 15 { }

Expansion for – ഉഷ്ണ വായവുദകേനേത്യേഷഃ
(Same as EAK 2.7.2. above)

ജാതർകർമ്മ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(ഏഷാ ചതാരി ച) (K14) (14)

2.15 ഗൃഹനിർമാണ പ്രവേശൗ

2.15.1 ഗൃഹനിർമാണപ്രവേശൗ

യദ്-ഭൂമേഃ ക്രൂരം തദിതോ ഹരാമി പരാചീം നിർ.ജ്ഞിം
നിർവാഹയാമി । ഇദം ശ്രേയോഽവസാനമാഗന്ത ഭവാ
ഗോമദശ്വാവദിദമസ്തു പ്ര ഭൂമ ॥ 1

സ്യോനാ പൃഥിവി ഭവാഽനൃക്ഷരാ നിവേശനീ ।
യച്ഛാ നഃ ശർമ്മ സപ്രഥാഃ ॥ 2

ഇഹൈവ തിഷ്ഠ നിമിതാ തിലാലാ സ്യാദിരാവതീ ।
മദ്ധ്യേ താല്പ്യസ്യ തിഷ്ഠാതാ താ പ്രാപന്നഘായവഃ ॥ 3

ആ താ കുമാരസ്തരുണ ആ വത്സോ ജഗതാ സഹ ।
ആ താ പരിസ്രുതഃ കുന്ദാ ആ ദധ്നുഃ കലശീരയന് ॥ 4

ഋതേന സ്ഥൂണാവധിരോഹ വപുശോഗ്രോ വിരാജന്നപസേധ
ശത്രുൻ || 5

ബ്രഹ്മ ച തേ ക്ഷത്രം ച പൂർവേ സ്ഥൂണേ അഭി
രക്ഷതു () || 6

യജ്ഞശ്ച ദക്ഷിണാശ്ച ദക്ഷിണേ || 7

ഇഷശ്ചോർജശ്ചാപരേ 8 , മിത്രശ്ച വരുണശ്ചോത്തരേ 9,
ധർമസ്തേ സ്ഥൂണാ രാജഃ 10, ശ്രീസ്തേ സ്തുപഃ || 11

ഉദ്രധിയമാണ ഉദ്ധര പാപ്മനോ മാ യദവിദാൻ. യച്ച
വിദാഃശ്ചകാർ । അഹ്നാ യദേനഃ കൃതമസ്തി പാപച് രാത്ര്യാ
യദേനഃ കൃതമസ്തി പാപച് സർവസ്മാൻ മോദ്ധ്യതോ മുഞ്ച
തസ്മാത് || 12

ഇന്ദ്രസ്യ ഗൃഹാ വസുമന്തോ വരുമിനസ്താനഹച് സുമനസഃ
പ്രപദ്യേ || 13

അമൃതാഹുതിമമൃതായാം ജുഹോമൃഗ്നിം പൃഥിവ്യാമമൃതസ്യ
ജിത്യൈ തയാഽനന്തം കാമമഹം ജയാനി പ്രജാപതിര്യം
പ്രഥമോ ജിഗായാഗ്നി-മഗ്നു സ്വാഹാ || 14

അന്നപത ഇത്യേഷാ || 15 { }

Expansion for – അന്നപത ഇത്യേഷാ

അന്നപതേന്നസ്യ നോ ദേഹ്യനമീവസ്യ ശൃഷ്ടിഃ ।
പ്ര പ്രദാതാരം താരിഷ ഊർജം നോ ധേഹി ദിപദേ
ചതുഷ്പദേ || 15 (Ref - TS 4.2.3.1)

അരിഷ്ടാ അസ്മാകം വീരാഃ സന്തു മാ പരാ സേചി മേ
ധനം || 16

ഭൂമിർ-ഭൂമിമഗാന്മാതാ മാതരമപൃഗാത് ।
ഭൂയാസ്മ പുത്രൈഃ പശുഭിര്യോ നോ ദേഷ്ടി സ
ഭിദ്യതാം () || 17

വാസ്മോഷ്ത ഇതി ദേ । 18 to 19 { }

Expansion for – വാസ്മോഷ്ത ഇതി ദേ

വാസ്മോഷ്തേ പ്രതി ജാനീ ഹ്യസ്മാൻമ് സ്വാവേശോ
അനമീവോ ദവാനഃ । യത് ത്വേമഹേ പ്രതിതന്നോ ജുഷസ്വ
ശന്നഹൃധി ദിപദേ ശഞ്ചതുഷ്പദേ || 18

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ ശ॒ഗ്മയാ॑ സ॒പ്ത॑ സദാ॒തേ സ॑ക്ഷീമ॒ഹി ര॑ണ്വയാ॒
ഗാ॒തുമ॑ത്യാ । ആ॒വഃ ക്ഷേ॑മ ഉ॒ത യോ॑ഗേ വ॒ർന്നോ യൂ॑യം
പാ॒ത സ്വ॑സ്തിഭിഃ സദാ॒നഃ ॥ 19 Ref - TS 3.4.10.1

വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ പ്ര॒തർന്നോ॑ ന ഏ॒ധി ഗോ॑ഭിരശോ॒ഭിരി॑ന്ദോ ।
അ॒ജരാ॑സസ്മേ സ॒ഖ്യേ സ്യാ॑മ പി॒തേവ॑ പൃ॒ത്രാൻ പ്ര॑തി
നോ ജു॒ഷസ്വ ॥ 20

അ॒മീവ॑ഹാ വാ॒സ്മോ॑ഷ്ഠതേ വി॒ശ്വാ രൂ॒പാണ॑യാവി॒ശന്ന് ।
സഖാ॑ സു॒ശേവ॑ ഏ॒ധി നഃ ॥ 21

ശി॒വപ്ത॑ ശി॒വം ॥ 22

(അഭി രക്ഷതു - ഭിദ്യതാപ്ത ഷട്ച) (K15) (26)

2.16 സ്വഗ്രഗൃഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം

2.16.1 സ്വഗ്രഗൃഹീതസ്യാഭിമന്ത്രണം

കൃ॒ർകൃ॒രഃ സു॒കൃ॒ർകൃ॒രഃ കൃ॒ർകൃ॒രോ വാ॑ലബന്ധ॒നഃ ।
ഉ॒പരി॑ഷ്ടാ॒ഭ്യദേ॑ജായ തൃ॒തീയ॑സ്യാ ഇ॒തോ ദി॒വഃ ॥ 1
ഔ॒ലബ॑ ഇ॒ത്തമു॑പാ॒ഹ്വയ॑മാ॒ർജി॑ത്യാമഃ ശ॒ബലഃ॑ ।

അധോരാമ ഉലുംബലഃ സാരമേയോ ഹ ധാവതി

സമുദ്രമവചാകശത് || 2

ബിഭ്രന്നിഷ്ഠം ച രുക്മം ജ്വ ശൂനാമഗ്രച്ഛ് സുബീരിണഃ ।

സുബീരിണ സൃജ സൃജ ശൂനക സൃജൈകപ്രാത്യ

സൃജച്ചത് || 3

തഥ്സത്യം യത്തേന്ദ്രോബ്രവീദ്ഗാഃ സ്താശയസ്പേതി

താസ്ത്വ സ്താശയിത്വാഃഗച്ഛസ്ത്വം ത്വാബ്രവീദ്വിദ് ഹാ(3)

ഇത്യവിദ്ച്ഛ് ഹീതി വരം വൃണീഷ്ഠേതി കുമാരമേവാഹം വരം

വൃണ ഇത്യബ്രവീർ വിഗൃഹ്യ ബാഹു പ്ലവസേ ദ്യാമവ

ചാകശത് || 4

ബിഭ്രന്നിഷ്ഠം ച രുക്മം ച ശൂനാമഗ്രച്ഛ് സുബീരിണഃ ।

സുബീരിണ സൃജ സൃജ ശൂനക സൃജൈകപ്രാത്യ

സൃജച്ചത് || 5

തഥ്സത്യം യത്തേ സരമാ മാതാ ലോഹിതഃ പിതാ () ।

അമീ ഏകേ സരസ്യകാ അവധാവത തൃതീയസ്യ ഇതോ

ദിവഃ || 6

തേകശ്ച സസരമ തണ്ഡശ്ച തൂലശ്ച വിതൂലശ്ചാർജുനശ്ച
ലോഹിതശ്ച । ദൂലാ ഹ നാമ വോ മാതാ മൻമാകകോ
ഹവഃ പിതാ । സന്തക്ഷാ ഹന്തി ചക്രീ വോ ന സീസരീദത ॥ 7

ഛരദപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്തു സീസര ।
സമശ്ചാ വൃഷ്ണഃ പദോ ന സീസരീദത ॥ 8

ഛരദപേഹി സീസരമ സാരമേയ നമസ്തേ അസ്തു സീസര ।
ശ്യാനമിച്ഛാദന്ന പുരുഷണ്ണത് ॥ 9

2.16.2 ശങ്ഖഗ്രഹഗൃഹീതസ്യാഭി-മന്ത്രണം

ഏതേ തേ പ്രതിദൃശ്യേതേ സമാനവസനേ ഉഭേ ।
തേ അഹഃ സാരയേണ മുസലേനാവഹൻ മൃഗുലുഖലേ () ॥ 10

ഹതഃ ശങ്ഖോ ഹതഃ ശങ്ഖപിതാ ഹതഃ ശങ്ഖകുതുർവകഃ ।
അപ്യേഷാഽ സ്ഥപതിർ.ഹതഃ ॥ 11

ഋഷീർബോധഃ പ്രബോധഃ സ്വപ്നോ മാതരിശ്ചാ । തേ തേ
പ്രാണാൻമ സ്റ്റരിഷ്യന്തി മാ ദൈഷീർന മരിഷ്യസി ॥ 12

(സർപഞ്ചലിഃ മന്ത്രാഃ പ്രാരംഭഃ)

2.16.3 സർപഞ്ചലിഃ

ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിത്യുഷ്ടിർജഗ്ധോ വൃദ്ധാരഃ
സ്വാഹാ 13 ,

ജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകോ ജഗ്ധാ വിത്യുഷ്ടിഃ
സ്വാഹാ 14,

ജഗ്ധാ വിത്യുഷ്ടിർജഗ്ധോ വൃദ്ധാരോ ജഗ്ധോ മശകഃ
സ്വാഹാ || 15

(പിതാ - സ്വഹന്ത്യുല്യുഖലേ - പഞ്ച ച) (K16) (25)

2.17 സർപഞ്ചലിഃ

2.17.1 സർപഞ്ചലിഃ

ഇന്ദ്ര ജഹി ദന്ധശൂകം പക്ഷിണം യസ്സുരീസൃപഃ ।

ദംക്ഷ്യന്തം ച ദശന്തം ച സർവാഽ സ്താനിന്ദ്ര ജന്ധയ
സ്വാഹാ || 1

അഹ്നു ജാത സരേവൃദ്ധ ദേവാനാമപി ഹസ്ത്യാ ।

താമഗ്ന ഇന്ദ്ര പ്രേഷിതഃ സ നോ മാ ഹിച്ഛീഃ സ്വാഹാ || 2

ത്രാണമസി പരിത്രാണമസി പരിധിരസി । അന്നേന മനുഷ്യാഃ
 സ്ത്രായസേ തൃണ്ണൈഃ പശൂൻ ഗർഭേന സർപാൻ. യജ്ഞേന
 ദേവാൻമ-സ്വധയാ പിതൃജൻമ-സ്വാഹാ ॥ 3

തഥ്സത്യം യത്തേഽമാവാസ്യായാം ച പൗർണമാസ്യാം ച
 വിഷബലിച്ഛ്വഹരന്തി സർവ ഉദരസർപിണഃ ।
 തത്തേ പ്രേരതേ ത്വയി സംഘീശന്തി ത്വയി നഃ സതസ്ത്വയി
 സദ്ഭ്യോ വർഷാഭ്യോ നഃ പരിദേഹി ॥ 4

നമോ അസ്തു സർവേഭ്യ ഇതി തിസ്രഃ । (5-7) { }

Expansion for – നമോ അസ്തു സർവേഭ്യഃ

നമോ അസ്തു സർവേഭ്യോ യേ കേ ച പൃഥിവീമനു ।
 യേ അന്തരിക്ഷേ യേ ദിവി തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 5

യേഽദോ രോചനേ ദിവോ യേ വാ സൂര്യസ്യ രശ്മിഷു ।
 യേഷാമഹ്ണു സദഃ കൃതം തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 6

യാ ഇഷവോ യാതു ധാനാനാം യേ വാ വനസ്സതീച്ഛ്വരനു ।
 യേ വാഽവഭേഷു ശേരതേ തേഭ്യഃ സർവേഭ്യോ നമഃ ॥ 7

(Ref -TS 4.2.8.3)

നമോ॑ അ॒സ്തു സ॒ർവ്വേഭ്യോ॑ യേ പാ॒ർത്ഥി॒വാ യ ആ॑ന്തരി॒ക്ഷ്യോ
യേ ദി॒വ്യോ॑ യേ ദി॒ശ്യാഃ () ।

തേഭ്യ॑ ഇ॒മം ബ॒ലിച് ഹ॑രി॒ഷ്യാമി॑ തേഭ്യ॑ ഇ॒മം ബ॒ലിമഹാ॑ർഷം ॥ 8

തക്ഷ॑ക വൈ॒ശാലേ॑യ ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑സ്മൈ ജീ॒വാസ്മ॑യി
നസ്ത॑തസ്മ॒യി സ॒ദ്ഭ്യോ॑ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॑രി॒ദേഹി॑ ॥ 9

ധൃ॒തരാ॑ഷ്ട്രരാ॒വത॑ തക്ഷ॑കസ്മൈ വൈ॒ശാലേ॑യോ ജീ॒വാസ്മ॑യി
നസ്ത॑തസ്മ॒യി സ॒ദ്ഭ്യോ॑ വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॑രി॒ദേഹി॑ ॥ 10

അ॒ഹിച്സാ॑തിബ॒ലസ്മൈ॑ ജീ॒വാസ്മ॑യി നസ്ത॑തസ്മ॒യി സ॒ദ്ഭ്യോ॑
വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॑രി॒ദേഹി॑ ॥ 11

അ॒തിബ॒ലാഹി॑ച്സസ്മൈ ജീ॒വാസ്മ॑യി നസ്ത॑തസ്മ॒യി സ॒ദ്ഭ്യോ॑
വ॒ർഷാ॑ഭ്യോ॒ നഃ പ॑രി॒ദേഹി॑ ॥ 12

യേ ദ॒ന്ദശൂ॑കാഃ പാ॒ർത്ഥി॒വാസ്താഽ॑സ്ത്വമി॒തഃ പ॑രോ ഗ॒വ്യു॑തിം
നി॒വേശ॑യ । സ॒ന്തി വൈ॑ നഃ ശ॒ഹിനഃ॑ സ॒ന്തി ദ॒ണ്ഡിന॑സ്മൈ വോ
നേ॒ദ്ധിന॑സാ॒ന്നേദൃ॑ഗ്മ॒സ്താൻ. ഹി॒നസാ॑ത ॥ 13

സ॒മീചീ॑ നാ॒മാസി॑ പ്രാ॒ചീ (14-19) { }

ദിഗ്ഘേതയോ നാമ സ്ഥേതി ദാദശ പര്യായാഃ || 20-25 { }

Expansion for – സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ

സമീചീ നാമാസി പ്രാചീ ദിക്തസ്യോസ്മേ ടഗ്നിരധീപതി
രസിതോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധീപതി ര്യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം
നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 14

ഓജസിനീ നാമാസി ദക്ഷിണാ ദിക്തസ്യോസ്മേ ഇന്ദ്രോ
ടധീപതിഃ പൃഥാക്വ രക്ഷിതാ യശ്ചാധീപതി ര്യശ്ച ഗോപ്താ
താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ
ദേഷ്ടി തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 15

പ്രാചീ നാമാസി പ്രതീചീ ദിക്തസ്യോസ്മേ സോമോടധീപതി
സ്വജോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധീപതി ര്യശ്ച ഗോപ്താ താഭ്യാം
നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്യാ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി
തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 16

അവസ്ഥാവാ നാമാ-സ്യുദീചീ ദിക്തസ്യോസ്മേ വരുണോ
ടധീപതി-സ്തിരശ്ച രാജീ രക്ഷിതാ യശ്ചാധീപതി-ര്യശ്ച
ഗോപ്താ താഭ്യാം നമസ്തൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്യാ

യശ്ച നോ ദേവ്യീ തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 17

അധിപതീ നാമാസി ബൃഹതീ ദിക്തസ്യാസ്മേ ബൃഹസ്പതി-
രധിപതി ശ്ശിത്രോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതി ര്യശ്ച ഗോപാ
താഭ്യാം നമസ്മൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ
ദേവ്യീ തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 18

വശിനീ നാമാസീയം ദിക്തസ്യാസ്മേ യമോധിപതിഃ
കല്പാഷ ഗ്രീവോ രക്ഷിതാ യശ്ചാധിപതി ര്യശ്ച ഗോപാ
താഭ്യാം നമസ്മൗ നോ മൃഡയതാം തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ
ദേവ്യീ തം വാ ജന്ദേ ദധാമി || 19 (Ref - TS 5.5.10.1)

Expansion for – ദിഗ്ഘേതയോ നാമ സ്ഥേതി ദാദശ പര്യായാഃ

ഹേതയോ നാമസ്ഥ തേഷാം വഃ പുരോ ഗൃഹാ അഗ്നിർവ
ഇഷവ-സ്സലിലോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ നമസ്മേ നോ
മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേവ്യീ തം വോ ജന്ദേ
ദധാമി || 20

നിലിംപാ നാമസ്ഥ തേഷാം വോ ദക്ഷിണാ ഗൃഹാഃ പിതരോ
വ ഇഷവ-സ്സഗരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ നമസ്മേ നോ

മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഹോ ജന്ദേ
ദധാമി || 21

വജ്രിണോ നാമസ്ഥ തേഷാം ഹഃ പശ്വാദ്-ഗൃഹാ സ്തപ്തോ
വ ഇഷവോ ഗഹ്വരോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ നമസ്തേ നോ
മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഹോ ജന്ദേ
ദധാമി || 22

അവസ്ഥാ വാ നോ നാമസ്ഥ തേഷാം ഹഃ ഉത്തരാദ് ഗൃഹാ
ആപോ വ ഇഷവ സ്തമുദ്രോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ നമസ്തേ
നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഹോ
ജന്ദേ ദധാമി || 23

അധിപതയോ നാമസ്ഥ തേഷാം ഹഃ ഉപരി ഗൃഹാ വർഷം
വ ഇഷവോഽവസ്ഥാൻ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ നമസ്തേ നോ
മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി തം ഹോ ജന്ദേ
ദധാമി || 24

ക്രവ്യാ നാമസ്ഥ പാർത്ഥിവാ-സ്തേഷാം ഹഃ ഇഹ ഗൃഹാ
അന്നം വ ഇഷവോ നിമിഷോ വാത നാമം തേഭ്യോ വോ
നമസ്തേ നോ മൃഡയത തേ യം ദിഷ്ണോ യശ്ച നോ ദേഷ്ടി

തം ഹോ ജംഭേ ദധാമി || 25 (Ref - TS 5.5.10.3)

അപശോത പദാ ജഹി പൂർവേണ ചാപരേണ ച ।

സപ്ത ച മാനുഷീരിമാസ്തിസ്രശ്ച രാജബന്ധവിഃ () || 26

ന വൈ ശോതസ്യാദ്ധ്യാചാരേഹിർ ജഘാന കഞ്ചന ।

ശോതായ വൈദർവായ നമോ നമഃ ശോതായ വൈദർവായ || 27

(ദിശ്യാ - രാജബന്ധവിർ ഭേ ച) (K17) (22)

2.18 ആഗ്രയണാദൃഃ

2.18.1. ആഗ്രയണം

പരമേഷ്ടസി പരമാം മാഘ ശ്രിയം ഗമയ 1 ,

2.18.2 ഹേമന്തപ്രത്യുവരോഹണം.

പ്രത്യുവരുശ്വോ നോ ഹേമന്തഃ || 2

പ്രതിക്ഷത്രേ പ്രതിതിഷ്ഠാമി രാശ്വേ 3

പ്രത്യശോഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഗോഷു || 4

പ്രതിപ്രജായാം പ്രതിതിഷ്ഠാമി ദവേ || 5

ഇഹ ധൃതിരിഹ വിധൃതി 6

രിഹ രന്തിരിഹ രമതിഃ || 7

സ്യോനാ പൃഥ്വി 8 { }, ബധിത്മാ പർവതാനാമിതി ദേവ ॥9 { }

Expansion for – സ്യോനാ പൃഥ്വി

സ്യോനാ പൃഥ്വി ദവാഽനൃക്ഷരാ നിവേശനീ ।

യച്ഛാ നഃ ശർമ സപ്രഥാഃ ॥ 8 (Ref - EAK 2.15.1)

Expansion for – ബധിത്മാ പർവതാനാമിതി ദേവ

ബധിത്മാ പർവതാനാം വിദ്രം ബിഭർഷി പൃഥ്വി ।

പ്ര യാ ഭൂമി പ്രവത്യാതി മഹാ ജിനോഷി മഹിനി ॥

(Ref -TS 2.2.12.2)

2.18.3 ഈശാന ബലിഃ

ആ താ വഹന്തു ഹരയഃ സചേതസഃ ശോതൈരശൈഃ സഹ
കേതുമദ്ഭിഃ । വാതാജിരൈർ മമ ഹവ്യായ ശർവോ 10

പസ്സൃശതു മീഡ്യാൻ മീഡുഷേ സ്വാഹോ 11

പസ്സൃശതു മീഡുഷീ മീഡുഷൈ സ്വാഹാ 12

ജയന്തോപസ്സൃശ ജയന്തായ സ്വാഹാ 13

ദവായ ദേവായ സ്വാഹാ 14

ശർവായ ദേവായ സ്വാഹോ 15

ശാനായ ദേവായ സ്വാഹാ 16

പശുപതയേ ദേവായ സ്വാഹാ 17

രുദ്രായ ദേവായ സ്വാഹോ 18

ഗ്രായ ദേവായ സ്വാഹാ 19

ഭീമായ ദേവായ സ്വാഹാ 20

മഹതേ ദേവായ സ്വാഹാ 21

ഭവസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 22

ശർവസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹോ 23

ശാനസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 24

പശുപതേർ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 25

രുദ്രസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹോ 26

ഗ്രസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 27

ഭീമസ്യ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 28

മഹതോ ദേവസ്യ പന്തൈ സ്വാഹാ 29

ജയന്തായ സ്വാഹാ 30

ഽഗ്നയേ സിഷ്ടകൃതേ സുഹൃതഹൃത ആഹുതീനാം കാമാനാഽ

സമർദ്ധയിത്രേ സ്വാഹാ || 31

സ്വസ്തി നഃ പൂർണ്ണമുഖഃ പരിക്രാമതു 32

ഗൃഹപോപസ്സൃശ ഗൃഹപായ സ്വാഹാ 33

ഗൃഹപുപസ്സുശ ഗൃഹപൈ സ്വാഹാ 34

ഘോഷിണ ഉപസ്സുശത ഘോഷിഭ്യഃ സ്വാഹാ 35

ശ്വാസിന ഉപസ്സുശത ശ്വാസിഭ്യഃ സ്വാഹാ 36

വിചിന്താ ഉപസ്സുശത വിചിന്താഭ്യഃ സ്വാഹാ 37

പ്രപുന്താ ഉപസ്സുശത പ്രപുന്താഭ്യഃ സ്വാഹാ 38

സമശ്നാ ഉപസ്സുശത സമശ്നാഭ്യഃ സ്വാഹാ 39

ദേവസേനാ ഉപസ്സുശത ദേവസേനാഭ്യഃ സ്വാഹാ 40

യാ ആഖ്യാതാ യാശ്ചാനാഖ്യാതാ ദേവസേനാ ഉപസ്സുശത
ദേവസേനാഭ്യഃ സ്വാഹാ 41

ദാരാപോപസ്സുശ ദാരാപായ സ്വാഹാ 42

ദാരാപുപസ്സുശ ദാരാപൈ സ്വാഹാ 43

സ്വാസാരിണ ഉപസ്സുശതസ്വാസാരിഭ്യഃ സ്വാഹാ 44

നിഷങ്ഗിനുപസ്സുശ നിഷങ്ഗിണേ സ്വാഹാ 45

നമോ നിഷങ്ഗിണ ഇഷുധിമതേ 46

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേവ ॥ 47 - 48{ }

Expansion for – ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയമിതി ദേവ

ക്ഷേത്രസ്യ പതിനാ വയഃ ഹിതേനേവ ജയാമസി ।

ഗാമശ്വാം പോഷയിത്വാ സ നോ മൃധാതീഭ്യശേ ॥ 47

ക്ഷേത്രസ്യ പതേ മധുന്തമൂർമിം ധേനുരിവ പയോ
അസ്മാസു ധുകുച | മധുശ്ചുതം ഘൃതമിവ സുപുതമൃതസ്യ
നഃ പതയോ മൃഡയന്തു | (Ref - TS 1.1.14.2)

(പരമേശ്വരസി പരമാമഹ്വ) (K18) (8)

2.19 മാസിശ്രാദ്ധം

2.19.1 മാസിശ്രാദ്ധം

യന്മേ മാതാ പ്രലുലോഭ ചരത്യന്നുവ്രതാ |
തന്മേ രേതഃ പിതാ വൃങ്ക്താം മാഽഭൂരന്യോഽവപദ്യതാമമുഷൈ
സ്വാഹാ || 1

യാസ്തിഷ്ഠന്തി യാ ധാവന്തി യാ ആർദ്രോഽഹ്നീഃ പരിതസ്ഥുഷീഃ |
അദ്ഭിർവിശ്വസ്യ ഭർത്രിഭിരന്തരന്യം പിതൂർഭയേഽമുഷൈ
സ്വാഹാ || 2

യന്മേ പിതാമഹീ പ്രലുലോഭ ചരത്യന്നുവ്രതാ |
തന്മേ രേതഃ പിതാമഹോ വൃങ്ക്താം മാഽഭൂരന്യോഽവപദ്യതാമ
മുഷൈ സ്വാഹാ || 3

അന്തർദ്വയേ പർവതൈരന്തർമഹ്യാ പൃഥ്വിവ്യാ ।
 ആഭിർഭിഗ്ഭിരനന്താ-ഭിരന്തരന്യം പിതാമഹാദ്-ദ്വയേഽമുഷൈ
 സ്വാഹാ ॥ 4

യന്മേ പ്രപിതാമഹീ പ്രലുലോഭ ചരത്യനനുബ്രതാ ।
 തന്മേ രേതഃ പ്രപിതാമഹോ വൃക്താം
 മാഽഭൂരന്യോഽവപദ്യതാമുഷൈ സ്വാഹാ () ॥ 5

അന്തർദ്വയ ജ്യാഭിരഹോരാത്രൈസ്ത (ശ്ച) സന്ധിഭിഃ ।
 അർധമാസൈശ്ച മാസൈശ്ചാന്തരന്യം പ്രപിതാമഹാദ്-
 ദ്വയേഽമുഷൈ സ്വാഹാ ॥ 6

യേ ചേഹ പിതരോ യേ ച നേഹ യാഷ്ശ്ച വിദ്മ യാഷ് ഉ ച
 ന പ്ര വിദ്മ । അഗ്നേ താൻ. വേത്ഥ യദി തേ ജാതവേദസ്തയാ
 പ്രത്തഃ സ്വധയാ മദന്തു സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 8

പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 9

സ്വാഹാ പിത്രേ ॥ 10

പിത്രേ സ്വാഹാ ॥ 11

സ്വധാ സ്വാഹാ ॥ 12

അഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ സ്വാഹാ () ॥ 13

ഏഷ തേ തത മധുമാച്ഛ ഊർമിഃ സർസ്വാൻ. യാവാൻഗനിശ്ച
പൃഥിവീ ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീന്ത ഏതാം മാത്രാം
ദദാമി യഥാഗ്നിരക്ഷിതോഽനുപദസ്ത ഏവം മഹ്യം

പിത്രേഽക്ഷിതോഽനുപദസ്തഃ സ്വധാ ഭവ താം താഴ സ്വധാം
തൈസ്തഹോപജീവർചസ്തേ മഹി 14,

മൈഷ തേ പിതാമഹ മധുമാച്ഛ ഊർമിഃ സർസ്വാൻ യാവാൻ
വായുശ്ചാന്തരീക്ഷഞ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീന്ത ഏതാം
മാത്രാം ദദാമി യഥാ വായുരക്ഷിതോഽനുപദസ്ത ഏവം മഹ്യം

പിതാമഹായാക്ഷിതോഽനുപദസ്തഃ സ്വധാ ഭവ താം താഴ
സ്വധാം തൈസ്തഹോപജീവ സാമാനി തേ മഹിമൈ 15,

ഷ തേ പ്രപിതാമഹ മധുമാച്ഛ ഊർമിഃ സർസ്വാൻ.

യാവാൻദിത്യശ്ച ദൃൗശ്ച താവത്യസ്യ മാത്രാ താവതീം
ത ഏതാം മാത്രാം ദദാമി യഥാഽദിത്യോഽക്ഷിതോഽനുപദസ്ത
ഏവം മഹ്യം പ്രപിതാമഹായാക്ഷിതോഽനുപദസ്തഃ സ്വധാ

ഭവ॑ താം॒ ത്വം സ്വ॑ധാം തൈസ്സഹോപ॑ജീവ യജു॑ഷി
തേ മ॒ഹി॒മാ ॥ 16

(അമൃ॑ഷ്ണ സ്വാഹാ॑ - സ്വ॑ധാ സ്വാ॒ഹൈ - കം ച॑) (K19) (21)

2.20 മാസിശ്രാദ്ധം

2.20.1 മാസിശ്രാദ്ധം

പൃ॒ഥി॒വീ തേ॑ പാ॒ത്രം ദൃ॒ൗർപി॑ധാനം ബ്ര॒ഹ്മ॑ണസ്താ മു॒ഖേ
ജു॒ഹോ॑മി ബ്രാ॒ഹ്മണാ॑നാം ത്വാ പ്രാ॒ണാപാ॑നയോർ-
ജു॒ഹോ॑മ്യ॒ക്ഷിത॑മസി മൈ॒ഷാം ക്ഷേ॑ഷ്ടാ അമൃ॒ത്രാമൃ॑ഷിൻ
ഘോ॑കേ ॥ 1

മാർജയ॑ന്താം മമ പിതരോ॑ 2 , മാർജയ॑ന്താം മമ പിതാമ॒ഹാ 3,
മാർജയ॑ന്താം മമ പ്രപിതാമ॒ഹാ 4
മാർജയ॑ന്താം മമ മാതരോ॑ 5, മാർജയ॑ന്താം മമ പിതാമ॒ഹ്യോ 6,
മാർജയ॑ന്താം മമ പ്രപിതാമ॒ഹ്യഃ ॥ 7

ഏ॒തത് തേ॑ തതാ॒സൗ യേ ച॑ ത്വാമ॒ന്വേ 8,
തത് തേ॑ പിതാമ॒ഹാസൗ॑ യേ ച॑ ത്വാമ॒ന്വേ 9,
തത് തേ॑ പ്രപിതാമ॒ഹാസൗ॑ യേ ച॑ ത്വാമ॒ന്വേ 10,
തത് തേ॑ മാത॒രസൗ॑ യാശ്ച॒ ത്വാ മ॒ന്വേ 11,
തത് തേ॑ പിതാമ॒ഹ്യസൗ॑ യാശ്ച॒ ത്വാമ॒ന്വേ 12,

തത് തേ പ്രപിതാമഹ്യസൗ യാശ്ച താമനു || 13

മാർജയന്താം മമ പിതര ഇത്യേതേ || 14-19

യേ ച വോടത്ര യേ ചാസ്മാസ്വാശഃസന്തേ 20,

യാശ്ച വോടത്ര യാശ്ചാസ്മാസ്വാശഃസന്തേ 21,

തേ ച വഹന്താം 22, താശ്ച വഹന്താം 23, തൃപ്യന്തു ഭവന്ത 24,

സ്തൃപ്യന്തു ഭവത്യ 25, സ്തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 26

പുത്രാൻ പൗത്രാനഭി തർപയന്തീരാപോ മധുമതീരിമാഃ ।

സ്വധാം പിതൃഭ്യോ അമൃതം ദുഹാനാ ആപോ ദേവീരുഭയാഃ

സ്മരപയന്തു || 27

തൃപ്യത തൃപ്യത തൃപ്യത || 28

പ്രാണേ നിവിഷ്ടോഽമൃതം ജുഹോമി ബ്രഹ്മണി മ

ആത്മാഽമൃതതായ || 29

(മാസി ശ്രാദ്ധ മന്ത്രാഃ സമാപ്തഃ)

(അഷ്ടകാദൃ മന്ത്രാ പ്രാരംഭഃ)

2.20.2 അഷ്ടകാ

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തി രാത്രിം ധേനുമീവായതീം () ।
 സംഘ്മസരസ്യ യാ പത്നീ സാ നോ അസ്തു സുമങ്ഗലീ
 സ്വാഹാ ॥ 30

വഹ വപാം ജാതവേദഃ പിതൃഭ്യോ യത്രൈനാൻ. വേത്ഥ
 നിഹിതാൻ പരാകേ । മേദസഃ കൃല്യാ ഉപ താൻ ക്ഷരന്തു
 സത്യാ ഏതാ ആശിഷഃ (ഏഷാമാശിഷഃ) സന്തു കാമൈഃ
 സ്വാഹാ ॥ 31

യാം ജനാഃ പ്രതിനന്ദന്തീത്യേഷാ ॥ 32

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ ॥ 33 തൊ 35 { }

Expansion for – ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദിതി തിസ്രഃ.

ഇയമേവ സാ യാ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛദന്തരസ്യാം ചരതി പ്രവിഷ്ടാ ।
 വധൂർജ്ജാന നവഗജ്ജനിത്രി ത്രയ ഏനാം മഹിമാനഃ
 സചന്തേ ॥ 33

ചരന്ത്വതീ ഉഷസാ പേപിശാനേ സമാനം യോനിമനു
 സഞ്ചരന്തീ । സൂര്യപത്നീ വി ചരതഃ പ്രജാനതീ കേതും
 കൃണാണേ അജരേ ഭൂരിരേതസാ ॥ 34

ഋതസ്യ പന്മാമനു തിസ്ര ആഗുസ്രയോ ഘർമാസോ
അനു ജ്യോതിഷാഃസഗുഃ । പ്രജാമേകാ രക്ഷത്യുർജമേകാ
വ്രതമേകാ രക്ഷതി ദേവയുനാം ॥ 35

(Ref - – TS 4.3.11.2)

ഏകാഷ്ടകാം പശ്യത ദോഹമാനാമന്നം മാധുസവദ്-ഘൃതവദ്-
സ്വധാവത് । തദ്-ബ്രാഹ്മണൈരതിപുത-മനന്ത-മക്ഷയ-
മമുഷിൻ ലോകേ സീതിം ഗച്ഛതു മേ പിതൃഭ്യഃ സ്വാഹാ ॥ 36

ഔലുഖലാ ഗ്രാവാണോ ഘോഷമക്രത ഹവിഃ കൃണ്വന്തഃ
പരിവത്സരീണ്ഃ । ഏകാഷ്ടകാ സുപ്രജാ വീരവന്തോ വയഃ
സ്യാമ പതയോ രയിണാം ॥ 37

ഏകാഷ്ടകാ തപസാ തപ്യമാനാ സംവത്സരസ്യ പത്നീ
ദുദുഹേ പ്രപീനാ () । തം ദോഹമുപജീവാഥ പിതരഃ
സഹസ്രധാരമമുഷിൻ ലോകേ സ്വാഹാ ॥ 38

(ആയതീം - പ്രപീനൈകം ച) (K20) (21)

2.21 അഷ്ടകാദ്യഃ

2.21.1 അഷ്ടകാ

ഉക്ത്വ്യാശ്വാസ്യതിരാത്രശ്ച സാദൃസ്ക്രീഃ ഛന്ദസാ സഹ ।
അപൂപഘൃതാഹുതേ നമസ്തേ അസ്തു മാഘ്സപിപ്പലേ
സ്വാഹാ ॥ 1

ഭൂഃ പൃഥിവ്യഗ്നിനർചാമും മയി കാമം നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 2

ഭുവോ വായുനാന്തരീക്ഷേണ സാമ്നാമും മയി കാമം
നിയുനജ്മി സ്വാഹാ ॥ 3

സ്വർദിവാഃഽദിത്യേന യജുഷാമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 4

ജനദദ്ദിരഥർവാങ്ഗിരോദിരമും മയി കാമം നിയുനജ്മി
സ്വാഹാ ॥ 5

രോചനായാജിരായാഗന്യേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 6

കേതവേ മനവേ ബ്രഹ്മണേ ദേവജാതവേ സ്വാഹാ ॥ 7

സ്വധാ സ്വാഹാ 8, ഽഗ്നയേ കവ്യവാഹനായ സ്വധാ
സ്വാഹാ ॥ 9

2.21.2 സനിമിത്വാ ജപഃ

അ॒ന്നമി॑വ തേ ദൃ॒ശേ ഭൃ॒യാസം॑ 10,

ഽവ॑സ്തമി॒വ തേ ദൃ॒ശേ ഭൃ॒യാസം॑ 11,

ഽവി॑ത്തമി॒വ തേ ദൃ॒ശേ ഭൃ॒യാസം॑ 12,

മാ॒ശേവ॑ തേ ദൃ॒ശേ ഭൃ॒യാസം॑ 13,

ശ്ര॒ദ്ധേവ॑ തേ ദൃ॒ശേ ഭൃ॒യാസം॑ 14

സൗ॑സ്ര॒വന്തു॑ ദി॒ശോ മ॒ഹീഃ സമാ॑ ധാ॒വന്തു॑ സ്മൃ॒ന്യതാഃ॑ () ॥ 15

സർവേ॑ കാ॒മാ അ॒ഭിയ॑ന്തു മാ പ്രി॒യാ അ॒ഭി ര॑ക്ഷന്തു

മാ പ്രി॒യാഃ । യശോ॑ഽസി യശോ॑ഽഹം ത്വയി॑ ഭൃ॒യാസമ॑സൗ ॥ 16

2.21.3 രഥാദിലാഭേ സ്വീകാരഃ

അ॒ങ്കൗ നൃ॒കാവ॑ഭിത ഇത്യേ॒ഷാ ॥ 17 { }

Expansion for – അങ്കൗ നൃകാവഭിത ഇത്യേഷാ .

അ॒ങ്കൗ നൃ॒കാവ॑ഭിതോ രഥം ഽയൗ ധാ॒ന്തം ഽവാ॑താഗ്രമന്തു

സംച॑രന്തു ദൃ॒രേഹേ॑തി-രി॒ന്ദ്രിയാ॑വാൻ പത॒ത്രി തേ

നോ॑ഽഗ്നയഃ പ॒പ്രയഃ॑ പാ॒രയ॑ന്തു ॥ 17 (Ref - TS 1.7.7.2)

അ॒ദ്ധ്വനാ॑മദ്ധ്വപതേ സ്വ॒സ്തി മാ॑ സംപാ॒രയ॑ ॥ 18

അയം ധ്വാമശിനൗ രഥോ മാ ദുഃഖേ മാ സുഖേ രിഷത് ।
അരിഷ്ടഃ സ്വസ്തി ഗച്ഛതു വിവിഷ്ണുൻ പൃതനായതഃ ॥ 19

അശോഽസി ഹയോഽസ്യത്യോഽസി നരോഽസ്യർവാഽസി
സപ്തീരസി വാജ്യസി വൃഷാസി നൃമണാ അസി
യയുർനാമാസ്യാദിത്യാനാം പത്മാഽനീഹി ॥ 20

ഹസ്തിയശസമസി ഹസ്തിയശസീ ഭൂയാസം ധ്വഹ
കാലവഹ ശ്രിയം മാഭി വഹ ।
ഇന്ദ്രസ്യ ത്വാ വജ്രേണാഭി നിദധാമ്യസൗ ॥ 21

2.21.4 സംവാദമേധ്യതഃ കർമ്മ

അവജിഹ്വക നിജിഹ്വകാവ ത്വാ ഹവിഷാ യജേ () ।
തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യധരോ മദസൗ വദാഥ്
സ്വാഹാ ॥ 22

ആ തേ വാചമാസ്യാം ദദ ആ മനസ്യാഹ് ഹൃദയാദധി ।
യത്ര യത്ര തേ വാങ്നിഹിതാ താം ത ആദദേ ।
തഥ് സത്യം യദഹം ബ്രവീമ്യധരോ മത്പദ്യസ്വാസൗ ॥ 23
(സൂക്യതാ - ഹവിഷാ യജേ - ചതാരി ച) (K21) (24)

2.22 വിവിധകർമാണി

2.22.1. ക്രോധാപനയനാർത്ഥം കർമ്മ

യാ ത ഏഷാ രരാട്യാ തന്നൂർ-മന്യോർ-മൃദ്ധ്യസ്യ നാശിനീ ।
താം ദേവാ ബ്രഹ്മചാരിണോ വിനയന്തു സുമേധസഃ ॥ 1

യാ ത ഏതൻ മുഖേഽമതഃ രരാട്മുദിവ വിധ്യതി ।
വിതേ ക്രോധനയാമസി ഗർഭമശ്വാതര്യാ ഇവ ॥ 2

2.22.2. അസംഭവേഷോഃ കർമ്മ

അവജ്യാമിവ ധന്വനോ ഹൃദോ മന്യൂം തനോമി തേ ।
ഇന്ദ്രാപാസ്യ പലിഗമന്യേഭ്യഃ പുരുഷേഭ്യോഽന്യത്ര മത് ॥ 3

2.22.3. പുണ്യവ്യവഹാരസിദ്ധ്യർത്ഥം കർമ്മ

യദഹം ധനേന പ്രപഞ്ചശ്ചരാമി ധനേന ദേവാ ധനമിച്ഛമാനഃ ।
തസ്മിൻമ് സോമോ രുചമാ ദധാത്വഗ്നിരിന്ദ്രോ ബൃഹസ്പതിശ്ച
സ്വാഹാ ॥ 4

2.22.4. സ്നേഹാവിച്ഛേദാർത്ഥം കർമ്മ

പരി ത്വാ ഗിരേരമിഹം പരി ഭ്രാതൃഃ പരിഷ്വസ്യഃ ।
പരി സർവേഭ്യോ ജ്ഞാതിഭ്യഃ പരിഷീതഃ ക്ഷേഷ്യസി () ॥ 5

ശശ്വത് പരികുപിതേന സംക്രാമേണാവിച്ഛിദാ ।
ഉലേന പരിഷീതോഽസി പരിഷീതോഽസ്യുലേന ॥ 6

2.22.5 പലായിതദാസുദീനാം പുനരാഗമനഫലം കർമ.

ആവർത്തന വർതയേത്യേഷാ || 7 { }

Expansion for - ആവർത്തന വർതയേത്യേഷാ .

ആ വർത്തന വർതയ നി നിവർത്തന വർതയേന്ദ്ര നർദബുദ ।

ഭൂമ്യാശ്ചതന്ദ്രഃ പ്രദിശസ്താഭിരാ വർതയാ പുനഃ || 7

(Ref -TS 3.3.10.1)

ആവർത്തനേ നിവർത്തന ആവർത്തന നിവർത്തനായ സ്വാഹാ || 8

അനുപോഹവദനുഹായോ നിവർത്തോ വോ നൃവീവൃതത് ।

ഐന്ദ്രഃ പരിക്രോശോ വഃ പരിക്രോശതു സർവതഃ || 9

യദി മാമതി മന്യാദ്ധ്യാ അദേവാ ദേവവത്തരം ।

ഇന്ദ്രഃ പാശേന സിക്ത്വാ വോ മഹ്യമിദ്-വശമാനയാഥ്

സ്വാഹാ || 10

2.22.6 ദേഹേ ഫലദിപതനേ പ്രക്ഷാലനം.

യദി വൃക്ഷാദ്-യദ്യന്തരിക്ഷാത്-ഫലമഭ്യപതത്തദു വായുരേവ ।

യത്രാസ്തൃക്ഷത്തനുവം യത്ര വാസ ആപോ ബാധന്താം

നിർജ്ജതിം പരാചൈഃ () || 11

യേ പക്ഷി॑ണ്ഃ പ॒തയ॑ന്തി ബി॒ദ്യതോ॑ നിർ.ഋ॒തൈഃ സ॒ഹ ।
തേ മാ॑ ശി॒വേന॑ ശ॒ശ്മേന॑ തേജ॒സോന്ദ॑ന്തു വർച॒സാ ॥ 12

ദി॒വോ നു॑ മാ॑ ബൃ॒ഹതോ॑ അ॒ന്തരി॑ക്ഷാദപാഘ॑ സ്തോകോ॑
അ॒ഭ്യപ॑തച്ചി॒വേന॑ । സമ॒ഹമി॑ന്ദ്രിയേണ॑ മ॒നസാ॑ സമാഗാ॑ം
ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ സംപൃ॒ഞ്ചാനഃ॑ സൂ॒കൃതാ॑ കൃ॒തേന॑ ॥ 13

2.22.7 ആഗാരസ്ഥുണാവിരോഹണാദീഷു ഹോമഃ.

ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 { } , ത॒ത്ത്വാ॑ യാമി 15 { } ,
ത॒വ്നോ॑ അഗ്നേ 16 { } , സ ത॒വ്നോ॑ അഗ്നേ 17 { } ,
ത॒മഗ്നേ॑ അയാ॒സി18 { } , പ്ര॒ജാപ॑തേ 19 { } ।

**Expansion for – ഇ॒മം മേ॑ വരു॒ണ14 , ത॒ത്ത്വാ॑ യാമി15 ,
ത॒വ്നോ॑ അഗ്നേ 16 , സ ത॒വ്നോ॑ അഗ്നേ 17,
ത॒മഗ്നേ॑ അയാ॒സി 18
(Same as Per EAK 2.15.1)**

Expansion for – പ്ര॒ജാപ॑തേ 19.

പ്ര॒ജാപ॑തേ ന താദേ॒താനൃ॑ന്യോ വി॒ശ്വാ ജാ॒താനി॑ പരി॒താ
ബ॒ഭുവ॑ । യത്കാ॑മാസ്തേ ജു॒ഹു॒മസ്തന്നോ॑ അസ്തൂ॒വയഃ॑ സ്യാമ
പ॒തയോ॑ രയി॒ണാം ॥ 19 (Ref - TS 1.8.14.2)

സമ്രാജം ച 20 { } , വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ || (21-23) { }

Expansion for സമ്രാജം ച 20, വ്യാഹൃതീർ വിഹൃതാഃ.

സമ്രാജം ച വിരാജം ചാഭിശ്രീര്യാ ച നോ ഗൃഹേ ।

ലക്ഷ്മീ രാശ്രുസ്യ യാ മുഖേ തയാ മാ സച്സുജാമസി || 20

ശുഭികേ ശിര ആ രോഹ ശോഭയന്തീ മുഖം മമ ।

മുഖച് ഹി മമ ശോഭയ ഭൂയാച്സം ച ഭഗം കൂരു || 21

യാമാഹരജ്ജമദഗ്നിഃ ശ്രദ്ധായൈ കാമായാണൈ ।

ഇമാം താമപി നഹ്യേഹം ഭഗേന സഹ വർചസാ || 22

യാമാഹരജ്ജമദഗ്നിഃ ശ്രദ്ധായൈ കാമായാണൈ ।

ഇമാം താമപി നഹ്യേഹം ഭഗേന സഹ വർചസാ || 23

(Ref - EAK 2.8.2.)

2.22.8 അമാത്യാനാമാഭിമുഖ്യേന നിയനേ പരിധിനിധാനം.

ഇമം ജീവേഭ്യഃ പരിധിം ദധാമി മൈഷാം നു ഗാദപരോ

അർദ്ധമേതം । ശതം ജീവന്തു ശരദഃ പുരുചീസ്തീരോ മൃത്യും

ദധതാം പർവതേന || 24

(കോഷ്യസി - പരാചൈ - രഷ്ടൗ ച) (K22) (28)

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 22 Khandaas

(ഉഷ്ണേന പഞ്ചദശാ - യൂർദാ ഏകവിപ്ശതി - രാഗന്ത്രാ ദശ -
യോഗേയോഗേ ത്രയോദശ - സുശ്രവഃ സുശ്ലവസമഷ്ടൗ -
പരീ ത്വാഗ്ന - ഇമം സ്തോമ - മായുഷ്യ മേകാന്നവിപ്ശതി
രേകാന്നവിപ്ശതിർ - മയി പർവതപൂരുഷഃ ഷോഡശ -
ത്രയൈ വിദ്യായാ അഷ്ടാദശ - ധാതാ ദദാതു നോ
രയിമേകവിപ്ശതി - രശ്മാ ദവ ഷോഡശ - മാ തേ കുമാരം
ത്രയോവിപ്ശതിർ - നക്തഞ്ചാരിണശ്ചതുർദശ - യദ് ഭൂമേഃ
ഷോഡവിപ്ശതിഃ - കൂർകൂരഃ പഞ്ചവിപ്ശതി - രിന്ദ ജഹി
ദാവിപ്ശതിഃ - പരമേഷ്യസി പരമാമഷ്ടൗ - യന്മേ മാതാ -
പൃഥിവീ തേ പാത്ര മേകവിപ്ശതി രേകവിപ്ശതി -
രൂക്ഥ്യശ്ച ത്രയോവിപ്ശതിർ - യാ ത ഏഷാഽഷ്ടാവിപ്ശതിർ
ദാവിപ്ശതിഃ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, Series of Khandaas :-

(ഉഷ്ണേന - ധാതോ - ക്ഥ്യശ്ച ദാവിപ്ശതിഃ)

First and Last Padam in EAK, 1st Prapaatakam :-

(ഉഷ്ണ - പർവതേന)
_ ണ് _

ഹരിഃ ഓം

ഏകാഗ്നികാണയ ദിതീയഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ

ഏകാഗ്നികാണയഃ സമാപ്തഃ

Ekaagni Kaandam Counts – 2nd Prapaatakam

	Vaakyams
Khanda - 1	15
Khanda – 2	21
Khanda – 3	10
Khanda – 4	14
Khanda – 5	8
Khanda – 6	19
Khanda – 7	19
Khanda – 8	19
Khanda – 9	16
Khanda – 10	18
Khanda – 11	11
Khanda – 12	16
Khanda – 13	23
Khanda – 14	14
Khanda – 15	26
Khanda – 16	25
Khanda – 17	22
Khanda - 18	8
Khanda – 19	21

Khanda – 20	21
Khanda - 18	24
Khanda - 22	28
Total →	398

Note: The difference actual counts

For Khanda 4 – 13 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 14.

For Khanda 13 – 23 vaakyams are shown in korvai, but in actual count it is 24.